# OBSAH

1. Antroponomastika....3
2. Automatická transkripcia historických rukopisných textov....5
3. Dejiny a historiografia zahraničných Slovákov v 19. a 20. storočí....7
4. Dejiny dejepisectva....9
5. Dejiny správy....12
6. Digitalizácia a sprístupnenie historických prameňov....14
7. Generačná a rodinná pamäť v literatúre po roku 1989....16
8. Genéza populárnej literatúry....19
9. Gramatika v škole....21
10. Historická demografia....24
11. Historická geografia....26
12. Historické knižnice - výskum a spracovanie....28
13. Jazyk a rod....30
14. Komunikácia s médiami....32
15. Kresťanské myslenie vrcholného a neskorého stredoveku....35
16. Kultúrne dedičstvo a pamiatková ochrana....37
17. Literatúra v školskej praxi....39
18. Literatúra, film a fotografia ako médiá kultúrnej pamäti postkomunistických krajín....41
19. Mediálna a politická komunikácia....43
20. Mená firiem a inštitúcií....45
21. Mená výrobkov a jedinečných predmetov....48
22. Miesta pamäti v moderných dejinách Slovenska....51
23. Migračné procesy a etnicita Slovenska v 20. storočí....53
24. Moderné trendy vo výučbe dejepisu....56
25. Naratívna filozofia dejín....58
26. Netradičné metódy vyučovania literatúry....60
27. Preklad knižiek ľudového čítania....62
28. Slovenská literatúra v literárnovedných konceptoch 1....65
29. Slovenská literatúra v literárnovedných konceptoch 2....67
30. Slovenská literárna kritika a praktická recenzistika....69
31. Slovná zásoba slovenčiny po roku 1989....71
32. Symbolické a historické prvky pri kultivovaní pamäti v 19. storočí....73
33. Súčasná slovenská literatúra 1....75
34. Súčasná slovenská literatúra 2....77
35. Text v počítačovo sprostredkovanej komunikácii....79
36. Teória literárnej kritiky....81
37. Toponomastika....83
38. Trendy v lingvistických výskumoch 1....85
39. Vybrané kapitoly z americkej literatúry a kultúry....88
40. Vybrané kapitoly z anglickej literatúry a kultúry....90
41. Zrod kresťanstva a formovanie kresťanskej kultúry v neskorej antike a včasnom stredoveku....92
42. Základy archivistiky a archívna prax....94
43. Základy múzejnej pedagogiky....96
44. Základy naratológie....98
45. Základy paleografie....100
46. Štylistika v škole....102
47. Štátna skúška Diplomová práca s obhajobou....104

48. Štátna skúška Diplomová práca s obhajobou..... 106

**INFORMAČNÝ LIST PREDMETU**

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-ano-01 | **Názov predmetu:** Antroponomastika |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie: hodnotenie odborných diskusií na seminárnych cvičeniach (0 – 50 bodov)
b) v priebehu semestra študent vypracuje a odprezentuje seminárnu prácu v hodnote 50 bodov
Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 94 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 87 bodov, na hodnotenie C najmenej 80 bodov, na hodnotenie D najmenej 73 bodov a na hodnotenie E najmenej 65 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
študent:
1. je schopný charakterizovať základné onomastické termíny,
2. dokáže zhodnotiť vplyv sociálneho statusu jednotlivca na formu antroponým sociálnej skupiny,
3. rozumie základnej charakteristike modelovania antroponým,
4. vie primerane interpretovať antroponymické modely a fungovanie vlastných mien v komunikácii.

**Stručná osnova predmetu:**
Antroponomastika ako súčasť onomastiky. Základné pojmy a termíny. Jazyková stránka mena (designácia). Vlastné meno v onymickej sústave a jeho fungovanie v komunikácii. Študenti vysokej školy a onomastický výskum. Metódy a pramene heuristického výskumu vlastných mien. Základné spracovanie onymického výskumu. Antroponomastický výskum v praxi.

**Odporúčaná literatúra:**
1. BLANÁR, V.: Teória vlastného mena : Status, organizácia a fungovanie v spoločenskej komunikácii. Bratislava : Veda, 1996.
2. BLANÁR, V. Vlastné meno vo svetle teoretickej onomastiky. Proper Names in the Light of Theoretical Onomastics. Martin: Matica slovenská, 2009.
3. PLESKALOVÁ, J. Vývoj vlastních jmen osobních v českých zemích v letech 1000-2010. Brno: Masarykova univerzita, 2011.
4. ŠRÁMEK, R. Úvod do obecné onomastiky. Brno: Masarykova univerzita, 1999.
5. KRŠKO, J. 2016. Všeobecnolingvistické aspekty onymie. (Z problematiky onymického komunikačného registra). Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici – Belianum, Filozofická fakulta, 2016. 146 s. ISBN 978-80-557-1123-2.

6. MAJTÁN, M. 1994. Najstaršie osobné mená a vývin priezvisk na Slovensku. In: Slovenská archivistika, roč. XXIX, 1994, č. 1, s. 94-108.
7. MAJTÁN, M. – POVAŽAJ, M. 1998. Vyberte si meno pre svoje dieťa. Bratislava : ART AREA, spol. s r. o., 1998. 344 s. ISBN 80-88879-48-5.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 z toho:
prezenčné štúdium (P, S, K): 26 h,
práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 60 h,
samoštúdium: 17 h,
vypracovanie seminárnej práce: 40 h,
príprava prezentácie seminárnej práce: 6 h,
prezentácia semestrálnej práce: 1 h.

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** prof. Mgr. Jaromír Krško, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 09.12.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

**INFORMAČNÝ LIST PREDMETU**

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-his-220 | **Názov predmetu:** Automatická transkripcia historických rukopisných textov |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Kredity sú pridelené len v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 - 94 %), B (93 - 87 %), C (86 - 80 %), D (79 - 73 %), E (72 - 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**a) priebežné hodnotenie:**
Splnenie a zhodnotenie úloh vyplývajúcich s prácou v Transkribuse:
- digitalizácia historického rukopisu a jeho nahratie do platformy Transkribus (študent získa za splnenie úlohy maximálne 25 bodov)
- segmentácia historického rukopisu v Transkribuse (študent získa za splnenie úlohy maximálne 25 bodov)
- prepis historického rukopisu pre tvorbu modelu automatickej transkripcie (študent získa za splnenie úlohy maximálne 25 bodov)
- vytvorenie výstupu transkribovaného textu historického rukopisu (študent získa za splnenie úlohy maximálne 25 bodov)

**b) záverečné hodnotenie:**
Len na základe priebežného hodnotenia: vyhodnotenie súčtu bodov získaných za splnené úlohy v rámci priebežného hodnotenia (maximálny počet bodov 100).

**Výsledky vzdelávania:**
Študent sa oboznámi s metódami automatickej transkripcie historických rukopisných textov. Osvojí si postup čítania a transliterácie rukopisu. Ovláda prostredie platformy Transkribus využívajúcej technológie neural engine. Dokáže segmentovať digitalizovaný rukopisný text pre potreby automatickej transkripcie. Vie vytvoriť model pre automatickú transkripciu historického rukopisného textu. Nadobudnuté zručnosti a znalosti využije pri práci s archívnym prameňom, z ktorého vytvorí digitalizovaný, editovateľný výstup, na ktorý môže aplikovať metódy práce s historickým prameňom.

**Stručná osnova predmetu:**
Digitalizácia historického rukopisného textu. Platforma Transkribus a jeho funkcionality. Nahrávanie digitalizovaného prameňa do Transkribusu. Segmentácia súvislého historického rukopisného textu v Transkribuse. Segmentácia historického rukopisného textu v podobe tabuliek.

Prepis historického rukopisného textu - postup a pravidlá prepisu. Vzťah medzi transliteráciou, transkripciou a edíciou. Tvorba modelu pre HTR+. Vytvorenie výstupov z transkribovaného historického rukopisného textu a možnosti ich využitia. Prezentácia transkribovaných textov: Transkribus Lite.

**Odporúčaná literatúra:**

KATUŠČÁK, Dušan. Digital humanities a automatická transkripcia rukopisných textov. In. ITlib: Informačné Technológie a Knižnice, 2020, roč. 24, č. 1, s. 6 – 16. ISSN 1335-793X.
MUEHLBERGER, Guenter et al.: Transforming scholarship in the archives through handwritten text recognition: Transkribus as a case study. In Journal of Documentation, 2019, roč. 75, č. 5, s. 954-976.
NAGY, Imrich: Možnosti aplikácie metódy digitálnej transkripcie historických rukopisných textov pri sprístupňovaní archívnych fondov. In Slovenská archivistika, 2021, roč. 51, č. 2, s.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský jazyk

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S, K): 30 hodín; samoštúdium: 120 hodín

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PhDr. Pavol Maliniak, PhD., doc. Mgr. Imrich Nagy, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 26.06.2022

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

**INFORMAČNÝ LIST PREDMETU**

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-his-213 | **Názov predmetu:** Dejiny a historiografia zahraničných Slovákov v 19. a 20. storočí |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1., 3.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Študenti počas semestra navštevujú semináre, na ktorých získajú základnú orientáciu pre samostatné
štúdium povinnej a doporučenej literatúry. Hodnotenie sa realizuje na základe písomného vedomostného testu v 7. týždni a záverečnej eseje v 13. týždni.
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**a) priebežné hodnotenie:**
Písomný vedomostný test v 7. týždni: 0-40 bodov.
Záverečná esej v 13. týždni: 0-60 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
Študent:
1. pozná historické súvislosti vzniku slovenských komunít v zahraničí,
2. dokáže kriticky analyzovať a komparovať osobitosti jednotlivých komunít, etnokultúrne zmeny a ich odraz v historickej spisbe počas konkrétnych období,
3. konštruktívne hodnotí a vyberá relevantné výstupy historiografie zahraničných Slovákov,
4. vie identifikovať relevantné problémy a špecifiká tematiky,
5. je schopný aplikovať osvojené poznatky, zručnosti a spôsobilosti pri riešení vlastnej témy zadanej práce.

**Stručná osnova predmetu:**
Vymedzenie pojmov „zahraniční Slováci“, „krajania“, „Dolná zem“ a „historiografia zahraničných Slovákov“. Fenomén migrácie s vytváraním enkláv a diaspór. Príčiny sťahovania Slovákov na Dolnú zem. Formovanie slovenských komunít na Dolnej zemi a v Zámorí v reflexii súdobej historiografie. Problémy, špecifiká a obrazy kultúrnych zmien v krajanských komunitách. Problematika asimilácie v literatúre. Formy historickej pamäti a významné osobnosti historiografie v slovenskom zahraničí.

**Odporúčaná literatúra:**
• BIELIK, F. a kol.: Slováci vo svete II. Martin, 1980.

• BOTÍK, J.: Slováci v argentínskom Chacu (Historický a etnokultúrny vývin pestovateľov bavlny). Bratislava, 2002.
• BOTÍK, J.: Etnická história Slovenska (K problematike etnicity, etnickej identity, multietnického Slovenska a zahraničných Slovákov). Bratislava, 2007.
• KMEŤ, M.: Historiografia dolnozemských Slovákov v 19. storočí. Békéscsaba, 2010.
• KMEŤ, M.: Historiografia dolnozemských Slovákov v prvej polovici 20. storočia. Krakov, 2013.
• KMEŤ, M.: Krátke dejiny dolnozemských Slovákov 1. Nadlak, 2012.
• KMEŤ, M.: Dolná zem v znamení červenej hviezdy. Nadlak, 2019.
• KUČEROVÁ, K.: Slováci v Chorvátsku. Martin, 2005.
• SIRÁCKY, J. a kol.: Slováci vo svete I. Martin, 1980

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
Spolu: 150 hodín, z toho:
kombinované štúdium (S): 30 hodín,
samostatné štúdium: 120 hodín.

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** prof. PaedDr. Miroslav Kmeť, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 17.11.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-his-102 | **Názov predmetu:** Dejiny dejepisectva |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška
**Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 52
**Metóda štúdia:** kombinovaná

**Počet kreditov:** 4

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Absolvovanie záverečného písomného testu (0-30 bodov) a písomnej práce na vybranú tému (0-20 bodov) a záverečnej ústnej skúšky (0-50 bodov). Študent má právo na jeden opravný termín písomného testu a po jeho absolvovaní na jeden opravný termín ústnej skúšky.
Celkové hodnotenie absolvovaného kurzu sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**b) záverečné hodnotenie:**
Písomný test, písomná práca a ústna skúška.

**Výsledky vzdelávania:**
1. študent získa ucelený obraz o najdôležitejších stránkach vývinu európskej a slovenskej historiografie a o jeho faktoroch a zlomových bodoch od ich počiatkov po súčasnosť.
2. nadobudne obraz o základných metodologických prístupoch a limitoch v rôznych fázach vývinu historiografie, o jej hlavných smeroch, osobnostiach, prelomových dielach, inštitúciách.
3. získané vedomosti mu pomôžu korektnejšie postrehnúť podstatné znaky dlhodobého kultúrneho, ideového a duchovného vývinu v európskom civilizačnom okruhu a v slovenskom kultúrnom prostredí.
4. absolvent predmetu je schopný uplatniť nadobudnuté historiografické vedomosti pri spracovaní svojej magisterskej práce.

**Stručná osnova predmetu:**
1. Predmet dejín dejepisectva a ich miesto v systéme historickej vedy.
2. Základné vývojové línie antického dejepisectva.
3. Dejepisectvo ako súčasť stredovekého písomníctva.
4. Revolučný prínos renesančného a humanistického dejepisectva.
5. Predstavitelia osvieteneckého dejepisectva a novovekej filozofie dejín (Voltaire, Herder, Kant, Hegel, Marx).
6. Nemecké, francúzske a anglické dejepisectvo v 19.storočí.
7. Škola Annales, biefeldská škola, feministická história.
8. Postmoderná výzva a mikrohistória.
Časť Dejiny slovenského dejepisectva:

1. Základné znaky historickej spisby v období Veľkej Moravy a stredovekého Uhorska.
2. Humanistická historiografia na Slovensku a v Uhorsku.
3. Baroková historiografia, barokový slavizmus a uhorská kritická historická škola.
4. Osvietenská a romantická historiografia a ich úloha v národnoemancipačnom procese Slovákov.
5. Slovenská historiografia 2. polovice 19. storočiía - medzi konceptom tzv. slovenského historického práva a tisícročným útlakom.
6. Vzostup a limity slovenskej historiografie v 20. - 40. rokoch 20. storočia.
7. Slovenská historiografia v 2. polovici 20. storočia, marxizmus a jej antropologizácia v súčastnosti.

**Odporúčaná literatúra:**

K dejinám svetového dejepisectva:

1. BENEŠ, Zdeněk: Historický text a historická kultura. Praha : Karolinum, 1995.
2. BLÁHOVÁ, Marie: Dějepisectví latinského středověku. In: Kultura středověku. Ed. P. Spunar. Praha : Academia, 1995, s. 135-160.
3. BURIAN, J. - LISOVÝ I. - PSÍK, R.: Úvod do dějepisectví antického starověku. Ostrava : Ostravská univerzita, 2007.
4. BURKE, P.: Francouzská revoluce v dějepisectví. Praha : Lidové noviny, 2004.
5. JANOVSKÝ, J.: Stručný nástin vývojových směrů dějepisectví od počátků do poloviny 18. století. Praha, 1993.
6. KOŽIAK, R.-ŠUCH, J. - ZELEŇÁK, E.: Kapitoly zo súčasnej filozofie dejín. Bratislava : Chronos, 2009.
7. MAREK, J.: O historismu a dějepisectví. Praha : Academia, 1992.
8. IGGERS, G.G.: Dějepisectví ve 20.století. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2002.
9. ŠUCH, J.: Problém zmyslu dejín a histórie v druhej polovici 20. storočia. Banská Bystrica : FHV UMB, 2011.

K dejinám slovenského dejepisectva:

1. KUTNAR, F. – MAREK, J.: Přehledné dějiny českého a slovenského dějepisectví. Praha, 1997.
2. HAVRILA, M., OTČENÁŠOVÁ, S. (eds.): Historiografia na Slovensku v kontexte spoločenského vývinu v 19. a 20. storočí. Prešov: Universum, 2009.
3. HORVÁTH, P.: Počiatky slovenskej historiografie. In: Historický časopis, 30, 1982, s. 859 - 977.
4. HORVÁTH, P.: Slovenská historiografia v období pred národným obrodením (1. časť). In: Historický časopis, 31, 1983, s. 85 - 110
4. HORVÁTH, P.: Slovenská historiografia v období pred národným obrodením (2. časť) . In: Historický časopis, 31, 1983, s. 231 - 250.
5. TIBENSKÝ, J.: Slovenská historiografia v období slovenského národného obrodenia (1780 – 1830). In: Historický časopis, 28, 1980, s. 531- 553.
6. Historik Daniel Rapant. Život a dielo. Zost. R. Marsina. Martin, 1998.
7. HUDEK, A.: Najpolitickejšia veda. Bratislava: Historický ústav SAV, 2009
8. KOVÁČ, D.: Spoločonosť a historiografia. Bratislava: Historický ústav SAV, 2009

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**

120 hod., z toho:
prednáška: 52 hod. (4/0);
príprava na záverečný písomný test: 28 hodín;
spracovanie písomnej práce: 13 hodín,

príprava na záverečnú ústnu skúšku: 27 hodín.

**Hodnotenie predmetov**
Celkový počet hodnotených študentov: 990

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 24.44 | 20.0 | 16.36 | 16.57 | 12.83 | 0.1 | 9.7 | 0.0 |

**Vyučujúci:** prof. PhDr. Dušan Škvarna, PhD., doc. PhDr. Juraj Šuch, PhD., PhDr. Rastislav Kožiak, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 22.11.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-his-105 | **Názov predmetu:** Dejiny správy |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška
**Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** kombinovaná

**Počet kreditov:** 4

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Aktívna účasť na hodinách. Odprezentovanie schémy spracovaného problému z oblasti dejín správy. Záverečný písomný test.
Výsledné hodnotenie vznikne spriemerovaním priebežného a záverečného hodnotenia. Kredity sú pridelené len v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 - 94 %), B (93 - 87 %), C (86 - 80 %), D (79 - 73 %), E (72 - 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**a) priebežné hodnotenie:**
Odprezentovanie schémy spracovaného problému z oblasti dejín správy podľa vlastného výberu v priebehu semestra: 50 bodov
**b) záverečné hodnotenie:**
Písomný test: 50 bodov

**Výsledky vzdelávania:**
Študent získa prehľad o vývoji správy a správnych mechanizmov v dejinnom vývoji našej spoločnosti. Je schopný vytvoriť názornú schému problému z oblasti dejín správy. Pozná základnú terminológiu z oblasti dejín správy. Pozná význam štúdia dejín správy pre prácu s archívnymi fondami v archívoch na Slovensku a v zahraničí.

**Stručná osnova predmetu:**
Úvod do problematiky. Prvé štátne útvary a ich správa, Nitrianske kniežatstvo, Veľká Morava. Správa Uhorského kráľovstva, ústredné inštitúcie, komitáty, stolice, mestá a mestečká, dediny v období stredoveku. Cirkevná správa v stredoveku. Rakúska ríšska správa. Uhorská krajinská správa, ústredné orgány, stolice, jozefínske stolice, slobodné kráľovské mestá, zemepanské mestá a mestečká, dediny v období novoveku. Turecká okupačná správa. Cirkevná správa v novoveku. Vývoj správy Uhorska v rokoch 1848 – 1918. Dištrikty a župy za neoabsolutizmu. Ústavné provizórium. Reformy župnej a mestskej správy po vyrovnaní. Municípiá, slúžnovské okresy, mestá so zriadeným magistrátom, obce a ich administratívny systém v období dualizmu. Dejiny verejnej správy v 1. ČSR. Dejiny verejnej správy v Slovenskej republike (1939-1945). Dejiny verejnej správy na Slovensku po roku 1945.

**Odporúčaná literatúra:**

MARSINA, R. (ed.): Vývoj správy miest na Slovensku. Martin : Osveta, 1984.
RÁBIK, V. a i.: Vývoj cirkevnej správy na Slovensku. Krakov, 2010.
SOKOLOVSKÝ, L.: Prehľad dejín verejnej správy na území Slovenska I : Od počiatkov do roku 1526. Bratislava : Metodické centrum, 1996.
SOKOLOVSKÝ, L.: Prehľad dejín verejnej správy na území Slovenska II : Od roku 1526 do roku 1848. Bratislava : Metodické centrum, 1996.
SOKOLOVSKÝ, L.: Prehľad dejín verejnej správy na území Slovenska III :Od roku 1848 do roku 1918. Bratislava : Metodické centrum, 1996.
SOKOLOVSKÝ, L.: Správa stredovekej dediny na Slovensku. Bratislava : AEP, 2002.
STIPTA, I.: Dejiny súdnej moci v Uhorsku do roku 1918. Košice, 2004.
ŽUDEL, J.: Stolice na Slovensku. Bratislava : Obzor, 1984.
JANAS, K.: Dejiny verejnej správy na Slovensku. Trenčín : Trenčianska univerzita, 2008.
SCHELLE, K.: Vývoj správy v předválečném Československu I. Brno, 1991.
Slovensko v Československu 1918 - 1939. Bratislava : VEDA, 2004.
ŠUTAJ, Š.: Dejiny verejnej správy na Slovensku. Košice : UPJŠ, 2013.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
Celková záťaž študenta: 120 hodín
Kombinované štúdium (prednášky, semináre, konzultácie): 40 hodín
Samoštúdium a príprava prezentácie: 40 hodín
Samoštúdium a príprava na záverečný písomný test: 40 hodín

**Hodnotenie predmetov**
Celkový počet hodnotených študentov: 21

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 23.81 | 38.1 | 23.81 | 4.76 | 9.52 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** PhDr. Oto Tomeček, PhD., doc. PhDr. Pavol Maliniak, PhD., doc. PhDr. Marek Syrný, PhD., prof. PhDr. Peter Mičko, PhD., Mgr. Alica Kurhajcová, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 30.11.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-his-219 | **Názov predmetu:** Digitalizácia a sprístupnenie historických prameňov |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1., 3.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie: na základe konkrétnych a preukázaných aktivít v priebehu semestra (50 bodov)
b) záverečné hodnotenie: vypracovanie a prezentácia metadát konkrétnych historických prameňov (písomné, obrazové, kartografické) (50 bodov)
Kredity sú pridelené len v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 - 94 %), B (93 - 87 %), C (86 - 80 %), D (79 - 73 %), E (72 - 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**a) priebežné hodnotenie:**
Na základe konkrétnych a preukázaných aktivít realizovaných v priebehu semestra (50 bodov)
**b) záverečné hodnotenie:**
Na základe záverečnej prezentácie zdigitalizovaných dokumentov a vypracovaných metadát konkrétnych historických prameňov (50 bodov)

**Výsledky vzdelávania:**
Študent si osvojí zručnosti pri práci s historickými prameňmi (písomné, obrazové, kartografické), s tímovou projektovou prácou, s digitalizáciou a odborným popisom digitalizovaných dokumentov. Nadobudne poznatky o tvorbe a štruktúre pramenných databáz. Výsledkom bude aktívne zapojenie študentov do výskumných projektov členov katedry.

**Stručná osnova predmetu:**
Historické pramene a ich delenie, spôsoby spracovania a sprístupnenia. Digitalizácia vybraných druhov prameňov, hlavne písomné, obrazové a kartografické. Spracovanie metadát, ich kontrola a sprístupnenie na webových stránkach. Práca s databázami a katalógmi digitalizovaných prameňov. Vyhľadávanie, datovanie, interpretácia a citovanie digitalizovaných dokumetov.

**Odporúčaná literatúra:**
www.pammap.sk;
www.hungaricana.hu;
www.slovakiana.sk;
www.monasterium.net;

www.digitale-edition.at;
BIRNBAUM, David J. - BONDE, Sheila - KESTEMONT, Mike: The Digital Middle Ages: An Introduction. In: Speculum. Vol. 92, No. S1, 2017, s. 1-38. Dostupné na: https://www.journals.uchicago.edu/doi/full/10.1086/694236;
CSIBA, Balázs: Publikovanie stredovekých listín v Maďarsku a súčasný stav maďarskej diplomatiky. In: Slovenská archivistika. roč. 51, č. 1, 2021, s. 11-26. Dostupné na: https://www.minv.sk/?slovenska-archivistika-1;
LABANC, Peter: Corpus Toponymicum Slovaciae Medievalis (CTMS). On-line databáza stredovekého toponymického materiálu a jej potenciál pri onomastickom a jazykovednom výskume. In: Konvergencie a divergencie v propriálnej sfére. 20. slovenská onomastická konferencia. eds. Alexandra Chomová - Jaromír Krško - Iveta Valentová, Bratislava : Veda, 2019, s. 277-292. Dostupné na: https://www.juls.savba.sk/konvergencie.html

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
Celková záťaž študenta: 150 hodín;
seminár: 26 hod.;
konzultácie: 4 hod.;
príprava aktivít: 60 hod.;
realizácia aktivít: 60 hod.;

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PhDr. Pavol Maliniak, PhD., Mgr. Patrik Kunec, PhD., PhDr. Oto Tomeček, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 07.12.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-lit-123 | **Názov predmetu:** Generačná a rodinná pamäť v literatúre po roku 1989 |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Študenti v priebehu semestra pripravia na základe štúdia odbornej literatúry a lektúry literárnych textov prezentáciu na zvolenú tému seminárnej práce a vypracujú seminárnu prácu v rozsahu 10 strán, ktorú odovzdajú po ukončení výučbovej časti semestra. Študent má v prípade hodnotenia FX právo na jednu opravnú verziu seminárnej práce. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa štandardnej klasifikačnej stupnice. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**a) priebežné hodnotenie:**
prezentácia na seminári: 0 – 20 bodov
**b) záverečné hodnotenie:**
seminárna práca: 0 – 80 bodov

**Výsledky vzdelávania:**
Študent je schopný kriticky posúdiť variujúce teoretické prístupy a koncepčné odlišnosti v rôznych modeloch kolektívnej pamäti. Je schopný transformovať teoretické poznatky získané štúdiom konceptov generačnej a rodinnej pamäti do samostatnej tvorivej práce s umeleckým textom. V umeleckom diele dokáže identifikovať prejavy kultúry spomínania a vnímať ich v širších vzťahových súvislostiach. Dokáže vyhodnotiť osobitosti rôznych prístupov k literárnemu sprítomneniu minulosti. Rozpozná prejavy tabuizovania minulosti v rodinnej pamäti. Vytvorí seminárnu prácu, v ktorej efektívne aplikuje komponenty teoretického myslenia a primeraným spôsobom spracuje vybranú tému.

**Stručná osnova predmetu:**
Vymedzenie pojmov individuálna pamäť, komunikatívna pamäť, rodinná pamäť, generačná pamäť. Mannheimov koncept generácií. Pamäť – trauma – generácia. Kultúrna trauma. Verejný a rodinný diskurz. Historiografia a literárna fikcia. Biografické naratívy. Autobiografia. Memoárová literatúra. Generačné romány. Nemecké naratívy obete. Asymetria pamäti páchateľov a pamäti obetí. Stratégie vytesnenia. Tabuizovanie a odtabuizovanie rodinnej pamäti. Generačná/rodinná pamäť a nacizmus. Generácia 68. Generačná pamäť a komunistický režim. Generačná pamäť a 1989.

**Odporúčaná literatúra:**

ASSMANN, A.: Das neue Unbehagen an der Erinnerungkultur. München: Beck, 2013.
ASSMANN, A.: Der lange Schatten der Vergangenheit. Erinnerungskultur und Geschichtspolitik. München : Verlag C. H. Beck, 2006.
BATTHYANY, S.: Čo to má spoločné so mnou? Zločin z marca 1943. Príbeh mojej rodiny. Žilina : Absynt, 2019.
BRUSSIG, T.: Na dolnom konci Slnečnej ulice. Bratislava : Drewo a srd, 2007.
ERLL, A. – NÜNNING, A. (eds.): Cultural Memory Studies. An International and Interdisciplinary Handbook. Berlin ; New York : Walter de Gruyter, 2008.
ESTERHÁZY, P.: Opravené vydanie. Príloha k Harmonii caelestis. Bratislava : Kalligram, 2006.
GÁL, F. (ed.): Mojich tridsať rokov. Bratislava : Artforum, 2019.
GRASS, G.: Jako rak. Brno : Atlantis, 2005.
KLIMÁČEK, V.: Námestie kozmonautov (generácia Ю). Levice: Koloman Kertész Bagala, LCA Publishers Group, 2007.
KRATOCHVIL, A. (ed.): Paměť a trauma pohledem humanitních věd : komentovaná antologie teoretických textů. Praha : Akropolis, 2015.
MANNHEIM, K. Problém generací. In: Sociální studia, Vol 4, No 1–2, 2007. S. 11 – 44.
MARADA, R.: Paměť, trauma, generace. In Sociální studia. Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity, 1–2 / 2007. S. 79 – 95.
MARENČIN, A.: Čo nevošlo do dejín. Bratislava : Marenčin PT, 2012.
MOLLER, S.: Familiengedächtnis und NS-Vergangenheit in Deutschland. Bonn: Bundeszentrale für politische Bildung, 2014.
PETROWSKAJA, K.: Asi Ester. Bratislava : Premedia, 2015.
POLLACK, M.: Smrť v bunkri. Žilina : Absynt, 2017.
PÚČEK, J.: Med pamäti. Banská Bystrica : Laputa/Literárna bašta, 2018.
RANKOV, P.: Stalo sa prvého septembra (alebo inokedy). Bratislava : Kalligram, 2008.
SCHLINK, B.: Predčítač. Bratislava : Slovart, 2006.
SENFFT, A.: Bolestivé mlčanie. Bratislava: Premedia, 2019.
TIMM, U.: Na příkladu mého bratra. Praha : Doplněk, 2011.
TREICHEL, H.-U.: Stratený. Bratislava : Slovart, 2005.
UMLAUF, E.: Číslo na tvojom predlaktí je modré ako tvoje oči. Žilina : Absynt, 2018.
VRZGULOVÁ, M.: Rok 1968 v pamäti jednej generácie. In: LONDÁK, M. – SIKORA, S. a kol.: Rok 1968 a jeho miesto v našich dejinách. Bratislava: VEDA, 2009, s. 511–528.
WELZER, H. – MOLLEROVÁ, S. – TSCHUGGNALLOVÁ, K.: Můj děda nebyl nácek. Nacismus a holocaust v rodinné paměti. Praha : Argo, 2010.
ZEMANÍKOVÁ, N.: Generačné aspekty východonemeckej autobiografickej prózy po roku 1989. Kraków : Wydawnictwo Towarzystwa Słowaków w Polsce, 2016.
https://spytajsavasich.sk/89

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský jazyk
anglický alebo nemecký jazyk potrebný na štúdium odborných textov

**Poznámky - časová záťaž študenta**
celková časová záťaž 150 hodín, z toho:
kombinované štúdium: 26 hodín
lektúra primárnych literárnych textov: 24 hodín
analýza odborných textov: 35 hodín
príprava prezentácie: 20 hodín
príprava seminárnej práce: 45 hodín

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** PhDr. Nadežda Zemaníková, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 26.06.2022

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-gpl-01 | **Názov predmetu:** Genéza populárnej literatúry |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1., 3.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Hodnotenie seminára tvorí seminárna práca, esej, práca počas semestra. Maximálny celkový počet bodov získaný je 100. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
priebežné hodnotenie:
esej (0 – 40 bodov)
diskusná prezentácia práce (0 – 30 bodov)
seminárna práca (skupinová) (0 – 30 bodov)
spolu (0 – 100 bodov)

**Výsledky vzdelávania:**
Študent:
• vie vysvetliť pojmy základnej terminológie.
• vie vlastnými slovami vysvetliť špecifiká populárnej literatúry – genéza, poetika.
• vie zaujať vlastné stanovisko ku konkrétnemu textu.

**Stručná osnova predmetu:**
Organizačné pokyny pre prácu na seminári; program seminára, rozdelenie úloh. Rozprava na tému populárna literatúra. Genéza knižiek ľudového čítania, poetika knižiek staršej a mladšej proveniencie. Postavenie populárnej literatúre v systéme národnej literatúry. Kontext minulosti a súčasnosti na Slovensku a v Čechách. Švabach. Analýzy a interpretácie reprezentatívnej vzorky knižiek ľudového čítania. Vypracovania zadaných úloh (esej). Prezentácie esejí, rozprava na predmetnú tému.

**Odporúčaná literatúra:**
HURTAJOVÁ, Zuzana. 1980. Utešené, zábavné ale i prikladné rytierske príbehy. Bratislava : Tatran, 1980. 379 s.
HURTAJOVÁ, Zuzana. 1988. Kratochvíľne, úsmevné ale i prikladné šibalské príbehy. Bratislava : Tatran, 1988. 247 s.

HURTAJOVÁ, Zuzana. 1997. Život, skutky a rozhovory ohavného Ezopa, ktorý bol znamenitý mudrc a vychýrený bájkar, a čo všetko kratochvíľne navyčíňal. Liptovský Mikuláš : Tranoscius, 1997. 128 s. ISBN 80-7140-139-0
HURTAJOVÁ, Zuzana. 1998. Humor a tragédia Ezopovho života. Banská Bystrica : Metodické centrum, 1998. 40 s.
HURTAJOVÁ, Zuzana. 1985. Doktor Faust. Bratislava : Tatran, 1985. 104 s.
Historický slovník slovenského jazyka I. – V. Bratislava, 1991 – 2000.
HRABÁK, Josef. 1986. Napínavá četba pod lupou. Praha, 1986.
HRABÁK, Josef. 1989. Od laciného optimizmu k hororu. Praha, 1989.
LIBA, Peter. 1970. Čítanie starých otcov. Martin : Matica slovenská, 1970.
LIBA, Peter. 1981. Kontexty populárnej literatúry. Bratislava : Tatran, 1981. 253 s.
KUBEALAKOVÁ, Martina. 2011. Literatúra z okraja. Ostrava : Ostravská univerzita, 2011.
MINÁRIK, Jozef. 1973. Anonymná próza v zborníkoch v 18. – 19. storočí. In: Slovenský národopis, č. 21, 1973, roč. 4. s. 535 – 550.
SIROVÁTKA, Oldřich. 1990. Literatura na okraji. Praha : Československý spisovateľ, 1990. 104 s. ISBN 80-202-0122-X
HURTAJOVÁ, Zuzana – štúdie a vedecké (odborné) články
KUBEALAKOVÁ, Martina – štúdie a vedecké (odborné) články

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 36
príprava eseje: 40
práca s odbornou literatúrou: 34
príprava seminárnej práce: 40
iné:

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** Mgr. Martina Kubealaková, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 08.12.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-gvs-01 | **Názov predmetu:** Gramatika v škole |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Na základe priebežného hodnotenia
a) priebežné hodnotenie:
odborné diskusie, individuálna tvorivá práca, semestrálna práca/písomná štúdia, projekt prípravy na vyučovaciu hodinu z gramatiky na ZŠ/SŠ
b) záverečné hodnotenie
na základe priebežného hodnotenia

**Výsledky vzdelávania:**
Študent:
1. získa hlbšie poznatky o gramatickej sústave slovenského jazyka,
2. používa teoretické vedomosti pri morfosyntaktickej analýze vety a textu a v komunikačnom procese,
3. je schopný využívať osvojené poznatky z morfológie a syntaxe pri produkovaní rôznych typov textu,
4. vie účelne aplikovať získané teoretické poznatky z morfológie a syntaxe na vybranom učive z jazykovej zložky v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní,
5. dokáže hodnotiť vhodný výber praktických jazykových cvičení v edukačnom procese,
6. vytvorí a prezentuje projekt prípravy vyučovacej hodiny jazyka na vybranom učive v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní.

**Stručná osnova predmetu:**
Gramatika slovenského jazyka v pedagogických dokumentoch a materiáloch nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania. Gramatika v škole a v kontexte s pravopisom, algoritmus písania i/y. Morfologické kategórie a morfologický rozbor v škole. Teória sémantickej a komunikačnej pragmatickej syntaxe. Syntaktická kompetencia ako prostriedok rozvíjania textovej kompetencie. Vyučovanie morfológie a syntaxe na druhom stupni ZŠ a na strednej škole. Komplexná morfosyntaktická analýza vety – vetný rozbor v školskej praxi. Jazykové cvičenia v slovenskom jazyku. Všestranný jazykový rozbor. Online a iné elektronické zdroje a školská prax.

**Odporúčaná literatúra:**

JACKO, Jozef: Slovenská morfológia v škole. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1974. 231 s.
KAČALA, Ján: Súčasný spisovný jazyk. Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2021. 142 s.
GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, Lucia: Aké i/y sa píše? Bratislava: Fragment, 2009. 84 s.
OLOŠTIAK, Martin – GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, Lucia: Kde sa píšu veľké písmená? Bratislava: Fragment, 2011. 80 s.
OLOŠTIAK, Martin – GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, Lucia: Slovenský jazyk. Ed. Krok za krokom k maturite. Bratislava: Fragment, 2007. 192 s.
SOKOLOVÁ, Miloslava: Nový deklinačný systém slovenských substantív. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 2007. 338 s. Dostupné na internete: http://www.juls.savba.sk/ediela/novy_deklinacny_system/
FINDRA, Ján: Expresívne syntaktické konštrukcie. Banská Bystrica: UMB, 2004.
KAČALA, Ján: Fenomén zložitosti v jazyku, osobitne v syntaxi. Martin: Vydavateľstvo MS, 2019. 224 s.
KAČALA, Ján: Polopredikatívne konštrukcie v slovenčine. Martin: Vydavateľstvo MS, 2017. 192 s.
KAČALA, Ján: Teória vedného člena. Martin: Vydavateľstvo S, 2015. 176 s.
KAČALA, Ján: Syntagmatický slovosled v slovenčine. Martin: Vydavateľstvo MS, 2013. 220 s.
MOŠKO. Gustáv: Príručka vetného rozboru. 2., doplnené a upravené vyd. Prešov: Náuka, 2006.
BETÁKOVÁ, Valéria: Triedenie jazykových cvičení. Bratislava: SPN, 1976.
Syntax vo vyučovaní III. Zost. et. al. Vaňko, J. Nitra: UKF, 2005.
PALENČÁROVÁ, Jana – KESSELOVÁ, Jana – KUPCOVÁ, Jana: Učíme slovenčinu komunikačne a zážitkovo. Bratislava: SPN – Mladé letá, 2003.
LIPTÁKOVÁ, Ľudmila: Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatúry pre primárne vzdelávanie. Prešov: Prešovská univerzita, 2011.
LIGOŠ, Milan: Základy jazykového a literárneho vzdelávania I. Ružomberok: FF KU v Ružomberku, 2009.
LIGOŠ, Milan: Základy jazykového a literárneho vzdelávania II. Ružomberok: FF KU v Ružomberku, 2009.
LOMENČÍK, Július: Jazyk a literatúra v edukácii. Diachrónno-synchrónny pohľad. Banská Bystrica: Belianum. Vydavateľstvo UMB v Banskej Bystrici, 2019.
Slovenský jazyk: Učebnice, cvičebnice a zbierky úloh pre 5. – 9. ročník ZŠ a stredné školy.
Slovenský jazyk a literatúra v škole: časopis pre otázky jazyka a literatúry.
Slovenčinár: časopis Slovenskej asociácie učiteľov slovenčiny.
Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie. Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2009. Dostupné na internete: https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/sjl_nsv_2014.pdf
https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/slovensky_jazyk_a_literatura_isced3.pdf

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 26 h
samoštúdium: 34 h
príprava na hodnotenie praktických zručností: 35 h
príprava na záverečné hodnotenie: 55 h

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Julius Lomenčík, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 13.12.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

**INFORMAČNÝ LIST PREDMETU**

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-his-121 | **Názov predmetu:** Historická demografia |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška
**Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 3.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, vypracovanie seminárnej práce a úspešné absolvovanie písomnej skúšky. Kredity sú pridelené len v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 - 94 %), B (93 - 87 %), C (86 - 80 %), D (79 - 73 %), E (72 - 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**a) priebežné hodnotenie:**
Seminárna práca: 50 bodov
**b) záverečné hodnotenie:**
Písomná skúška: 50 bodov

**Výsledky vzdelávania:**
Študent ovláda základnú terminológiu, pozná základnú literatúru a teoretické východiská (metódy a metodické postupy) disciplíny. Pozná demografické ukazovatele (základné, čiastkové, relatívne).

**Stručná osnova predmetu:**
Predmet výskumu a postavenie disciplíny v systéme vied. Terminológia. Základná literatúra. Pramene historicko-demografického výskumu (v rámci paleodemografie, predštatistického obdobia, protoštatistického obdobia a štatistického obdobia). Výskumné metódy disciplíny. Ukazovatele demografického výskumu. Faktory demografických zmien. Epidémie v dejinách ľudstva.

**Odporúčaná literatúra:**
KALIBOVÁ, Květa: Úvod do demografie. Praha : Karolinum, 2006;
KOHÚTOVÁ, M.: Súčasný stav demografického bádania na Slovensku. In: Historický časopis, roč. 45, 1997, č. 1, s. 61-65;
KOVÁR, Branislav - ZAJAC, Oliver - BENEDIKOVÁ, Lucia (eds.): Epidémie v dejinách. Bratislava : Premedia, 2020;
LIVI BACCI, Massimo: Populace v evropské historii. Praha : NLN, 2003;
MAUR, Eduard: Základy historické demografie. Praha : SPN, 1978;
REGINÁČOVÁ, Nikola: Úvod do historickej demografie. Košice : UPJŠ, 2015;

TIŠLIAR, Pavol: K historickej demografii a demografickej histórii na Slovensku. In: Historická demografie, roč. 35, 2011, č. 2, s. 179-185.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
Celková záťaž študenta: 150 hodín. Kombinované štúdium (prednášky, konzultácie): 30 hodín. Príprava seminárnej práce: 60 hodín. Príprava na písomnú skúšku: 60 hodín.

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** PhDr. Oto Tomeček, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 26.11.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-his-104 | **Názov predmetu:** Historická geografia |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška
**Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** kombinovaná

**Počet kreditov:** 4

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Absolvovanie skúšky zloženej z dvoch častí (písomnej a ústnej).
Študenti počas semestra navštevujú prednášky, kde získajú orientáciu pre samostatné štúdium povinnej a odporučenej literatúry. Po ukončení semestra absolvujú záverečnú skúšku. Kredity sú pridelené len v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 - 94 %), B (93 - 87 %), C (86 - 80 %), D (79 - 73 %), E (72 - 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**b) záverečné hodnotenie:**
Záverečná písomná skúška: 50 bodov
Záverečná ústna skúška: 50 bodov

**Výsledky vzdelávania:**
Študent pozná základnú terminológiu disciplíny, orientuje sa v pramennej základni a metódach historicko-geografického výskumu. Orientuje sa na historickej mape Uhorska. Pozná hlavné zásady tvorby rekonštrukčných historických máp.

**Stručná osnova predmetu:**
Historická geografia ako vedný odbor, charakteristika, vývoj, členenie, predstavitelia. Metódy a pramene historicko-geografického výskumu. Vybrané problémy z historickej fyzickej geografie Slovenska – Zmeny klímy a vegetácie v období postglaciálu. Vybrané problémy z historickej humánnej geografie Slovenska – Vývoj cestnej siete na Slovensku. Vybrané problémy z historickej politickej geografie Slovenska – Limes Romanus. Najstaršie štátne útvary na území Slovenska. Historicko-geografické aspekty vzniku a formovania Uhorského štátu. Vývoj hraníc Uhorska a Slovenska. Územno-správne členenie, terminológia, vývoj.

**Odporúčaná literatúra:**
Atlas krajiny Slovenskej republiky. Bratislava; Banská Bystrica, 2002.
Atlas Slovenskej socialistickej republiky. Bratislava, 1980.
KLIMKO, J.: Vývoj územia Slovenska a utváranie jeho hraníc. Bratislava : Obzor, 1980.
PRAVDA, J.: Stručný lexikón kartografie. Bratislava, 2003.

SEMOTANOVÁ, E.: Historická geografie – zmizelý prostor a čas. In: Český časopis historický, 1995, č. 2.
TOMEČEK, O.: Niekoľko poznámok k vývoju a aktuálnemu stavu historickogeografického výskumu na Slovensku. In: Historická geografie 34. Praha : Historický ústav AV ČR, 2007, s. 21-41.
ŽUDEL, J.: Stolice na Slovensku. Bratislava : Obzor, 1984.
ŽUDEL, J.: Utváranie hraníc Slovenska. In: Slovenská archivistika, XXX, 1995, č. 2, s. 222-234.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
Celková záťaž študenta: 120 hodín
Kombinované štúdium (prednášky, konzultácie): 40 hodín
Príprava na záverečnú písomnú skúšku: 40 hodín
Príprava na záverečnú ústnu skúšku: 40 hodín

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** PhDr. Oto Tomeček, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 22.11.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-his-218 | **Názov predmetu:** Historické knižnice - výskum a spracovanie |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Absolvovanie kontaktných hodín a záverečného hodnotenia: kredity sú pridelené len v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**a) priebežné hodnotenie:**
Len na základe záverečného hodnotenia.
**b) záverečné hodnotenie:**
Písomná záverečná práca na tému vyplývajúcu z pridelených úloh v ŠVK v Banskej Bystrici, poprípade na tému vybranej historickej knižnice zistenej samostatným terénnym výskumom (napr. v mieste bydliska).

**Výsledky vzdelávania:**
Študent sa oboznámi so súborom základných tém dejín knižnej kultúry, s prihliadnutím na dejiny knižníc a regionálne príklady. Teoretické poznatky sa naučí aplikovať prostredníctvom pochopenia a využitia starých tlačí ako jedného z dôležitých prameňov v interdisciplinárnom výskume historických, umenovedných a knižničných vied. Získa prehľad o základných metódach spracovania starých tlačí a využitia dostupných tradičných a elektronických bibliografických produktov vo výskume. Spozná fungovanie správy historických knižných fondov. Praktické zručnosti si osvojí spoluprácou na aktuálnych úlohách Oddelenia výskumu a bibliografie ŠVK v Banskej Bystrici, poprípade vlastnou terénnou výskumnou prácou.

**Stručná osnova predmetu:**
Historické knižnice ako súčasť dejín knižnej kultúry. Kniha a jej cesta k čitateľovi (tlačiari a vydavatelia, knižný trh, vlastníci kníh). Ochrana a uchovávanie historických dokumentov (preventívna ochrana, reštaurovanie, digitalizácia). Staré tlače ako prameň historického výskumu (charakteristické znaky, špecifiká, ďalšie pramene výskumu – knižničné katalógy, korešpondencia). Možnosti a výsledky výskumu, výskumné pracoviská (retrospektívna bibliografia, databázy). Vlastný výskum na zvolenú tému (pasportizácia historických knižníc a knižných fondov v mieste bydliska)

**Odporúčaná literatúra:**

Bibliothecae Slovacae: problematika práce so starými tlačami 1-3. Martin: Matica slovenská, 1990-1991.
BUKOVSKÝ, V. Ochrana knižničných fondov 1-2. Martin: SNK, 2006-2008.
BREZA, V. Tlačiarne na Slovensku 1477-1996. Bratislava: Univerzitná knižnica, 1997
CARRIÈRE, J. a U. ECO. Knih sa jen tak nezbavíme. Praha: Argo, 2010.
Dejiny knižnej kultúry [elektronický zdroj].
DOMENOVÁ, M., ed. Knižnice, knihovníctvo a knižná kultúra v minulosti, súčasnosti a budúcnosti. Prešov: ŠVK, 2018.
DOMENOVÁ, M., ed. Z dejín knižnej kultúry východného Slovenska 1-4. Prešov: ŠVK, 2009-2013.
VOIT, P. Encyklopedie knihy. Praha: Libri, 2006.
HANAKOVIČ, Š. Dejiny Slovenskej národnej knižnice. Martin: SNK, 2013.
JANKOVIČ, Ľ. Exlibris a supralibros na Slovensku v 16.-19. Storočí. Martin: Matica slovenská, 2004.
Kniha: zborník pre problémy a dejiny knižnej kultúry na Slovensku. Martin: Matica slovenská, 1974-.
Knižnica [elektronický prameň]: časopis pre knihovníctvo. Martin: SNK, 2000-.
KOLLÁROVÁ, I. Slobodný vydavateľ, mysliaci čitateľ. Budmerice: Rak, 2013.
KOLLÁROVÁ, I. Tajne: nebezpečná myšlienka a netransparentnosť komunikačných sietí v čase nepokoja. Bratislava: Veda, 2020.
PASIAR, Š. Dejiny knižníc na Slovensku. Bratislava: SPN, 1977.
SABOV, P. Sprievodca po historických knižniciach na Slovensku 1-4. Martin: SNK, 2001-2012.
Studia Bibliographica Posoniensia. Bratislava: Univerzitná knižnica, 2006-.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský jazyk

**Poznámky - časová záťaž študenta**

150 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S, K): 30 hodín; samoštúdium: 115 hodín
aktualizácia informácií, práca s legislatívou: 3 hodiny príprava a vypĺňovanie tlačív a formulárov: 2 hodiny

**Hodnotenie predmetov**

Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. Mgr. Imrich Nagy, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 28.11.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-jar-01 | **Názov predmetu:** Jazyk a rod |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
a) priebežné hodnotenie:
prezentácia 1: 0 – 20 bodov, prezentácia 2: 0 – 20 bodov
b) záverečné hodnotenie:
písomná a ústna prezentácia projektu: 0 – 60 bodov

**Výsledky vzdelávania:**
Študent:
1. je schopný opísať vzťah rodu ako sociálnej kategórie a jazyka, rodové stereotypy a vie nájsť ich prejavy v komunikácii;
2. vie sa orientovať v odbornej literatúre z okruhu danej témy a dokáže v nej určiť minimálne dve oblasti prístupu k faktom;
3. aplikuje výsledky teoretických prác pri realizácii vlastného výskumného projektu.

**Stručná osnova predmetu:**
Rod ako morfologická kategória; rod ako sociálna kategória; rod v sociolingvistike; vzťah jazyka a rodu; stav skúmania danej problematiky v Česku a na Slovensku; aktuálne výskumy v zahraničí; rodové špecifiká komunikácie.

**Odporúčaná literatúra:**
1. ČMEJRKOVÁ, S: 1995. Žena v jazyce. In: Slovo a slovesnost, 56, 1995, s. 43-55.
2. ECKERT, P. 2013. Language and gender. Cambridge : Cambridge University Press, 2013.
3. RENZETTI, C. M. 2005. Ženy, muži, společnost. Praha : Karolinum, 2005.
4. URBANCOVÁ, L. 2010. Rodovo citlivá slovenčina – súčasný stav, možnosti jej tvorby a využitia. In: Odkazy a výzvy modernej jazykovej komunikácie. Banská Bystrica : UMB, 2010.
5. VALDROVÁ, J. 2000/2001. Jazyk jako nástroj demokratizace společnosti. Lingvistika odhaluje genderové asymetrie. In: Aspekt. Patriarchát. 2/2000 – 1/2001, s. 98-100.
6. VODÁKOVÁ, A. 2003. Rod ženský. Praha : SLON, 2003.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**

150 h, z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 26 h,
samoštúdium a príprava prezentácií: 60 h,
príprava projektu: 64 h.

**Hodnotenie predmetov**

Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** Mgr. Lujza Urbancová, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 09.12.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-ksm-01 | **Názov predmetu:** Komunikácia s médiami |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie:
diskusné postoje k prípadovým štúdiám (0 – 30 bodov), priebežný test (0 – 20 bodov)
b) záverečné hodnotenie:
textový útvar podľa vlastného výberu zo žánrovo-tematickej ponuky, kolokvium (0 – 50 bodov)
Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
Študent:
1. je schopný identifikovať podstatu, efektívne absorbovať pojmovo-terminologické inštrumentárium a kognitívne spracovať problematiku mediálneho prostredia,
2. rozumie zásadným kognitívno-komunikačným vzťahom a súvislostiam v mediálnych prostrediach,
3. zaujíma kritické postoje k štruktúre médií a ich programovej ponuke,
4. dokáže posúdiť odborné a spoločenské osobitosti porovnávacieho prístupu k štúdiu médií a mediálnej komunikácie.

**Stručná osnova predmetu:**
Inštitucionálny profil médií
Vzťahy spoločnosť – médiá
Vzťahy médiá – spoločnosť
Štruktúra médií
Vlastníctvo médií
„Nadnárodnosť/nadštátnosť“ médií
Komunikátor – záujmy – publikum (komunikačno-právny exkurz)
Redakcia a jej všeobecné črty
Imidž – public relations – goodwill
Finalizácia predmetu – kolokvium

**Odporúčaná literatúra:**
a) základná:

BUČEK, J.: Moderátor – hlavná alebo vedľajšia postava mediálneho produktu. Bratislava : UK, 2012.
HALLIN, D. C. – MANCINI, P.: Systémy médií v postmoderním světě. Praha : Portál, 2008.
IŁOWIECKI, M. – ZASĘPA, T.: Moc a nemoc médií. Trnava : Typi + Veda, 2003.
JIRÁK, J. – KÖPPLOVÁ, B.: Média a společnost. Praha : Portál, 2003.
KŘEČEK, J.: Politická komunikace. Od Res publica do public relations. Praha : Grada Publishing, 2013.
McCOMBS, M.: Agenda Setting. Praha : Portál, 2009.
RUSNÁK, J. a kol.: Texty elektronických médií. Prešov : PU, 2010.
RUβ-MOHL, S. – BAKIČOVÁ, H.: Žurnalistika. Praha : Grada Publishing, 2005.
RŮŽIČKA, V.: Politika a média v konzumní společnosti. Praha : Grada, 2011.
TUŠER, A. Ako sa robia noviny. Bratislava : Sofa, 1999.
VAŠÍČKOVÁ, D.: Práca redaktora v televíznom prostredí. Bratislava : UK, 2002.
VOJTEK, J.: Úvod do organizácie redakčnej práce a redigovania. Bratislava : Filozofická fakulta Univerzity Komenského, 2000.
b) odporúčaná:
BYSTRICKÝ, V. – ROGUĽOVÁ, J.: Storočie propagandy. Bratislava : AEP, 2005.
FTOREK, J.: Manipulace a propaganda na pozadí současné informační války. Praha : Grada Publishing, 2017.
GOLDBERG, B.: Jak novináři manipulují. Praha : Juraj Lajda – Ideál, 2009.
GREIFFENSTERN/ová, S.: The Influence of Computers, The Internet and Computer-Mediated Communication on Everyday English. Berlin : Logos, 2010.
HVÍŽĎALA, K.: Mardata – Vzpoury v žurnalistice. Praha : Portál, 2011.
JABŁOŃSKI, A. a kol.: Politický marketing. Brno : Barrister & Principal, 2006.
JIRÁK, J. – ŘÍCHOVÁ, B.: Politická komunikace a média. Praha : Karolinum, 2000.
KOPECKÝ, L.: Public relations. Dějiny – teorie – praxe. Praha : Grada Publishing, 2013.
LAPČÍK, M.: Televizní zpravodajství jako paradox. Jak (ne)rozumět zpravodajství I. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2012.
OSVALDOVÁ, B. – KOPÁČ R. (eds.): Co je bulvár, co je bulvarizace. Praha : Univerzita Karlova, 2016.
PATRÁŠ, V.: Sociolingvistické aspekty elektronicky podmienenej komunikácie. Karviná : OPF SU, 2009.
POSPÍŠIL, J.: Jak na média. Praha : Computer Média, 2011.
SEDLÁKOVÁ, R.: Výzkum médií. Nejužívanější metody a techniky. Praha : Grada Publishing, 2014.
STADTRUCKER, I.: Teória masmediálnej (dis)komunikácie. Bratislava : SSS, 2007.
ŠKOLKAY, A.: Médiá a globalizácia. Bratislava : Škola komunikácie a médií, 2009.
TUŠER, A. – FOLLRICHOVÁ, M: Teória a prax novinárskych žánrov I. Bratislava, 1998.
ZASĘPA, T. – IZRAEL, P.: Televízia u nás doma. Ružomberok : Verbum, vydavateľstvo KU, 2011.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
120 h
prezenčné štúdium (P, S, K): 26
práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 20
e-learning: 20
prípadové štúdie: 30

príprava na záverečné hodnotenie: 24

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** prof. PaedDr. Vladimír Patráš, CSc.

**Dátum poslednej zmeny:** 09.12.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-fil-016 | **Názov predmetu:** Kresťanské myslenie vrcholného a neskorého stredoveku |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
V priebehu semestra študenti absolvujú priebežný písomný test a vypracujú odbornú esej v rozsahu 5 strán, ktorú odovzdajú na konci prednáškovej časti semestra. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**a) priebežné hodnotenie:**
Písomný test v 8. vyučovacom týždni: 40 % z celkového hodnotenia
**b) záverečné hodnotenie:**
Odborná esej: 60 % z celkového hodnotenia

**Výsledky vzdelávania:**
Študent hlbšie prenikne do dobového kontextu a vybraných problémov kresťanského myslenia v období vrcholného a neskorého stredoveku; je schopný formou eseje analyzovať a interpretovať jednotlivé problémy a dávať ich do vzájomných súvislostí.

**Stručná osnova predmetu:**
Problém viery a rozumu ako východisko scholastickej metódy. Kláštorné a katedrálne školy. Univerzita, jej vznik a princípy. Pauperistické hnutia a vznik žobravých reholí. Kontakty kresťanstva, islamu a judaizmu. Doktrinálne spory: chudoba, očistec, reálna prítomnosť v eucharistii. Dominikáni a františkáni na európskych univerzitách. Tomizmus – vrchol stredovekej syntézy viery a rozumu. Skotizmus a ockhamizmus – rozklad syntézy.

**Odporúčaná literatúra:**
1. FLOSS, P.: Cesty evropského myšlení 1. Architekti křesťanského středověkého vědení. Praha 2004.
2. GRANT, E.: God and Reason in the Middle Ages. Cambridge 2004.
3. HUNČAGA, G.: Dominikáni na ceste k intelektuálnym elitám vrcholného stredoveku. Krakow – Bratislava 2013.
4. KOBUSCH, T.: Filozofie vrcholného a pozdního středověku. Praha 2013
5. McINTYRE, A.: God, Philosophy, Universities. A Selective History of the Catholic Philosophical Tradition. Plymouth 2009.

6. RUBIN, M. – SIMONS, W. (eds.): The Cambridge History of Christianity. Christianity in Western Europe c. 1100 – c. 1500. Cambridge 2009.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 hod., z toho: kombinované štúdium: 26 hod.; príprava na vyučovanie: 26 hod; test: 30 hod.; štúdium literatúry: 48 hod.; esej: 20 hod.

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** Mgr. Jaroslav Cepko, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 02.12.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-his-107 | **Názov predmetu:** Kultúrne dedičstvo a pamiatková ochrana |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška
**Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 3.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Absolvovanie kontaktných hodín a všetkých súčastí priebežného a záverečného hodnotenia. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**a) priebežné hodnotenie:**
Vypracovanie anotácií na preštudovanú odbornú literatúru 0-20 bodov.
**b) záverečné hodnotenie:**
Záverečné hodnotenie na základe priebežného hodnotenia a písomnej skúšky: spolu v hodnote 100 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
Študent pozná základnú terminológiu z oblasti kultúry, kultúrneho dedičstva a pamiatkovej ochrany. Dokáže posúdiť a zhodnotiť tie prvky duchovnej a hmotnej kultúry, ktoré patria do kultúrneho dedičstva. Vie definovať kultúrne a pamiatkové hodnoty jednotlivých súčastí kultúrneho dedičstva a podmienky ich ochrany. Orientuje sa v dejinnom vývoji a v základných smeroch kultúrnej politiky európskych štátov. Rozumie kultúrnej infraštruktúre a systémom ochrany kultúrneho dedičstva. Pozná medzinárodné dokumenty a slovenské právne predpisy o ochrane kultúrneho dedičstva. Je schopný definovať hlavné teórie kultúry a ich využitie v kultúrnej histórii. Dokáže aplikovať teoretické a metodologické postupy kultúrnej histórie v historickom výskume a pri interpretácii dejinných udalostí. Vytvorí anotačné výstupy odbornej literatúry a prameňov. Nadobudnuté znalosti aplikuje pri absolvovaní písomného testu.

**Stručná osnova predmetu:**
1. Definície a teórie kultúry a ich využiteľnosť v historickom výskume a v kultúrnej histórii. 2. Teoretické a metodologické východiská historického výskumu kultúry a kultúrnej histórie. 3. Charakteristika kultúrneho dedičstva a kritéria hodnotenia prvkov duchovnej a materiálnej kultúry ako súčastí kultúrneho dedičstva. 4. Vývoj názorov na ochranu kultúrneho dedičstva v Európe a na Slovensku od najstarších čias do súčasnosti. 5. Kultúrna infraštruktúra a kultúrna politika, jej historický vývoj a súčasná prax. 6. Kultúrne dedičstvo a pamiatkový fond Slovenska, jeho charakteristika, klasifikácia, výskum a obnova. 7. Medzinárodné dokumenty o ochrane kultúrneho dedičstva a legislatívne predpisy v slovenskom právnom poriadku.

**Odporúčaná literatúra:**
BAKOŠ, Ján. Intelektuál & Pamiatka. Bratislava, 2004; BURKE, Peter. Co je kulturní historie? Praha, 2011; BURKE, Peter. Společnost a vědění : Od Gutenberga k Diderotovi. Praha, 2009; BURKE, Peter. Společnost a vědění : Od Encyklopedie k Wikipedii. Praha, 2013; DVOŘÁK, Max. Katechizmus památkové péče. Praha, 2004; CIULISOVÁ, Ingrid. Historizmus a moderna v pamiatkovej ochrane. Bratislava, 2000; HORÁKOVÁ, Hana. Kultura jako všelék? Kritika soudobých přístupů. Praha, 2012; JAKSICSOVÁ, Vlasta. Kultúra v dejinách, dejiny v kultúre : Moderna a slovenský intelektuál v siločiarach prvej polovice 20. storočia. Bratislava, 2012; OROSOVÁ, Martina. Konštituovanie špecializovanej štátnej správy v oblasti pamiatkovej starostlivosti po druhej svetovej vojne. In Verejná správa po roku 1945. Bratislava, 2013; OROSOVÁ, Martina. Legislatívna ochrana kultúrneho dedičstva v rokoch 1918 – 1939. In Muzeológia a kultúrne dedičstvo, 2013, č. 2; RIEGL, Alois. Moderní památková péče. Praha, 2003.; WAGNER, Václav. Umělecké dílo minulosti a jeho ochrana. Praha, 2005.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 hodín, z toho: kombinované štúdium (P): 26 hodín; samoštúdium: 82 hod., príprava podkladov na anotácie: 32 hod., spracovanie anotácií: 10 hod.

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** PhDr. Martina Orosová

**Dátum poslednej zmeny:** 06.12.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-lsp-01 | **Názov predmetu:** Literatúra v školskej praxi |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2., 4.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
V priebehu semestra študent vytvorí prezentáciu k vystúpeniu na seminári (30 minút). Projekt má rozsah 8 strán. Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
a) priebežné hodnotenie:
prezentácia (0 – 50 bodov)
b) záverečné hodnotenie:
príprava projektu (0 – 50 bodov)

**Výsledky vzdelávania:**
Študent:
1. je schopný efektívne absorbovať a vyhodnocovať metodické osobitosti práce na hodinách literárnej výchovy,
2. je schopný interpretovať rôzne druhy textov a pripraviť ich do didaktickej literárnej komunikácie rôznych úrovní,
3. je schopný osvojiť si špecializované pojmovo-terminologické inštrumentárium a na vzťahovo-poznatkovej úrovni primerane spracovať problematiku vybraných problémov súčasnej didaktiky a jej priemetov do školského prostredia,
4. hodnotí metodiku vyučovania literatúry v rôznych systémoch, modely vyučovania literatúry, prípravu a prácu učiteľa/učiteľky,
5. vytvorí didaktický materiál s potenciálom zaradenia do školskej praxe.

**Stručná osnova predmetu:**
Literárna a didaktická literárna komunikácia. Špecifickosť literárneho vzdelávania, esteticko-výchovný proces, umelecký text a jeho interpretácia. Metodické systémy literárneho vyučovania a modely literárneho vyučovania. Pozícia literárneho vzdelávania v súčasnej škole – od koncepcie po problémy vyučovania. Čítanie, čitateľ, čitateľská a literárna kompetencia. Analyticko-interpretačný systém v škole, fázy esteticko-výchovného procesu. Metodika práce s rôznymi druhmi a typmi textov. Motivácia, interpretácia, esteticko-výchovné činnosti. Variabilnosť metodickej prípravy. Netradičné formy a metódy literárneho vyučovania. Zážitkové metódy v praxi.

**Odporúčaná literatúra:**

1. GERMUŠKOVÁ, M.: Literárny text v didaktickej komunikácii (na 2. stupni základnej školy). Prešov : Pedagogická fakulta UPJŠ, 1995.
2. HOUŠKA, T.: Škola hrou. Praha : Tomáš Houška, 1991.
3. LIESSMANN, K. P.: Teorie nevzdělanosti : omyly společnosti vědění. Praha : Academia, 2010.
4. OBERT, V.: Kapitoly z didaktiky literatúry (Seminárium). Nitra : Pedagogická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa, 1992.
5. VALA, J. – FIC, I.: Poezie a mladí čtenáři. Výzkum recepce konkrétních básní. Olomouc : Hanex, 2012.
6. BEAN, R.: Jak rozvíjet tvořivost dítěte. Praha : Portál, 1995.
7. CHALOUPKA, O.: Škola a počátky dětského čtenářství. Praha : Victoria Publishing, a. s., 1995.
8. KARNSOVÁ, M.: Jak budovat dobrý vztah mezi učitelem a žákem. Praha : Portál, 1995.
9. BARIAKOVÁ, Z. – GÁLISOVÁ, A. – VANČÍKOVÁ, K.: Jazykové a literárne hry pre 1. a 2. stupeň základnej školy. Krakov : Spolok Slovákov v Poľsku, 2013.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 h., z toho:
prezenčné štúdium (P, S, K): 26 hod.
lektúra učebných textov z praxe: 29 hod.
analýza odborných textov: 30 hod.
prezentácia: 30 hod.
príprava projektu: 35 hod.

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** PaedDr. Zuzana Bariaková, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 08.12.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-lit-122 | **Názov predmetu:** Literatúra, film a fotografia ako médiá kultúrnej pamäti postkomunistických krajín |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1., 3.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Študenti v priebehu semestra pripravia na základe štúdia odbornej literatúry prezentáciu na zvolenú tému seminárnej práce a vypracujú seminárnu prácu v rozsahu 10 – 12 strán, ktorú odovzdajú po ukončení výučbovej časti semestra. Študent má v prípade hodnotenia FX právo na jednu opravnú verziu seminárnej práce. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa štandardnej klasifikačnej stupnice. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**a) priebežné hodnotenie:**
prezentácia na seminári: 0 – 20 bodov
**b) záverečné hodnotenie:**
seminárna práca: 0 – 80 bodov

**Výsledky vzdelávania:**
Študent je schopný porozumieť teoretickým konceptom kolektívnej a kultúrnej pamäti. Získané vstupné teoretické poznatky použije pri kritickej analýze odborných textov a jej výsledky dokáže štruktúrovanou formou sprostredkovať iným a argumentačne ich zdôvodniť. Nadobudnuté vedomosti využíva pri hodnotení a interpretácii funkcie médií pamäti. Fenomén médií pamäti je schopný vnímať v interdisciplinárnych súvislostiach. Dokáže rozpoznať relevantné zdroje výskumov pamäti, samostatne s nimi pracovať a aplikovať takto získané poznatky pri výskume k vybranej téme. Vytvorí seminárnu prácu na vybranú tému.

**Stručná osnova predmetu:**
Základné teoretické koncepty pamäti. Historická pamäť. Sociálna pamäť. Kolektívna pamäť. Kolektívna identita. Politická pamäť, politická inštrumentalizácia spomienok. Spomínanie a zabúdanie. Kultúrna pamäť. Mediálnosť kultúrnej pamäti. História pamäti ako história médií. Médiá pamäti. Funkcia médií pamäti. Pamäť – identita – narácia. Intermediálnosť. Literatúra a kultúrna pamäť. Film a kultúrna pamäť. Fotografia a kultúrna pamäť. Literatúra, fotografia, film a trauma. Stredná Európa ako miesto pamäti. Projekt Paralelné životy – 20. storočie očami tajnej polície.

**Odporúčaná literatúra:**

ASSMANN, A.: Prostory vzpomínaní. Podoby a proměny kulturní paměti. Praha : Karolinum, 2018.
BURKE, P.: Co je kulturní historie? Praha : Dokořán, 2011.
ERLL, A.: Kollektives Gedächtnis und Erinnerungskulturen. 2. akt. und erw. Auflage. Stuttgart; Weimar : Metzler, 2011.
ERLL, A. – NÜNNING, A. (eds.): Cultural Memory Studies. An International and Interdisciplinary Handbook. Berlin; New York : Walter de Gruyter, 2008.
HALBWACHS, M.: Kolektivní paměť. Praha : SLON, 2009.
HLAVAČKA, M. – MARÈS, A.: Paměť míst, událostí a osobností. Historie jako identita a manipulace. Praha : Historický ústav AV ČR, 2011.
HORSTKOTTE, Silke: Nachbilder: Fotografie und Gedächtnis in der deutschen Gegenwartsliteratur. Köln; Weimar : Böhlau, 2009.
KAŇUCH, M. (ed.): Film a kultúrna pamäť. Bratislava : Asociácia slovenských filmových klubov; Slovenský filmový ústav, 2014.
KILIANOVÁ, G. – KOWALSKÁ, E. – KREKOVIČOVÁ, E.: My a tí druhí v modernej spoločnosti. Konštrukcie a transformácie kolektívnych identít. Bratislava : Veda, 2009.
KOKLESOVÁ, B.: V tieni Tretej ríše. Oficiálne fotografie slovenského štátu. Bratislava : Slovart, 2009.
KRATOCHVIL, A. (ed.): Paměť a trauma pohledem humanitních věd : komentovaná antologie teoretických textů. Praha : Akropolis, 2015.
NÜNNING, A. (ed.): Lexikon teorie literatury a kultury. Brno : Host, 2006.
TRASKA, G. (Hg.): Geteilte Erinnerungen – Rozdělené vzpomínky – Rozdelené spomienky. Československo, spolužitie, nacistická okupácia a vyhnanie nemeckých obyvateľov. Wien: mandelbaum verlag, 2017.
ZEMANÍKOVÁ, N. 2009. Búranie múrov. Podoby a premeny východného Nemecka v nemeckej próze po roku 1989. Banská Bystrica : FHV UMB, 2009.
http://parallel-lives.eu/project/

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský jazyk
anglický alebo nemecký jazyk potrebný na štúdium odborných textov

**Poznámky - časová záťaž študenta**
celková časová záťaž 150 hodín, z toho:
kombinované štúdium: 26 hodín
príprava prezentácie: 24 hodín
analýza odborných textov: 45 hodín
príprava seminárnej práce: 55 hodín

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** PhDr. Nadežda Zemaníková, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 14.11.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-mpk-038 | **Názov predmetu:** Mediálna a politická komunikácia |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Cvičenie / Seminár
**Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 39 / 0 / 26
**Metóda štúdia:** kombinovaná

**Počet kreditov:** 6

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 3.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**

**a) priebežné hodnotenie:**
a) priebežné hodnotenie:
prezentácia seminárnej práce (0 – 40 bodov), diskusné postoje k ostatným seminárnym prácam (0 – 10 bodov)
**b) záverečné hodnotenie:**
b) záverečné hodnotenie: seminárna práca (0 – 50 bodov)
Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
študent:
1. rozumie zásadným kognitívno-komunikačným vzťahom a súvislostiam v mediálnych prostrediach,
2. je schopný určiť podstatu, efektívne nadobudnúť nosné pojmovo-terminologické inštrumentárium a kognitívne spracovať problematiku mediálnej komunikácie na konkrétnej mediálnej téme,
3. zaujíma kritické postoje ku komunikácii v médiách, k štruktúre médií a k persuázii a manipulácii, ktorá sa realizuje v médiách.

**Stručná osnova predmetu:**
Medziľudská komunikácia a jej kontexty. (Mediálna) komunikácia a mediácia ako viackódové záležitosti. Dnešné masové médiá – poslanie a mediálny produkt. Žáner, mediálne žánre – dynamika a „konzumenti“. Štruktúra mediálneho komunikátu a jej osobitosti. Model politickej komunikácie. Rečovo-komunikačné techniky v politickej komunikácii. Humor v politickej komunikácii. Predvolebná tlač politických strán. Medzi propagáciou a manipuláciou – politická predvolebná reklama. Populizmus ako koordinát súčasnej politickej komunikácie. Persuazívno-komunikačné a manipulačno-komunikačné koncepcie v médiách. Mediálna krajina a jej ne/ možnosti – komunikačný náčrt a sociokultúrne trendy.

**Odporúčaná literatúra:**
1. BEDNÁŘ, V.: Internetová publicistika. Praha : Grada Publishing, 2011.

2. ČMEJRKOVÁ, S. – HOFFMANNOVÁ, J. (eds.): Jazyk, média, politika. Praha : Academia, 2003.
3. HALLIN, D. C. – MANCINI, P.: Systémy médií v postmoderním světě. Praha : Portál, 2008.
4. IŁOWIECKI, M. – ZASĘPA, T.: Moc a nemoc médií. Trnava : Typi + Veda, 2003.
5. McLUHAN, H. M.: Člověk, média a elektronická kultura. Brno : Jota, 2000.
6. McQUAIL, D.: Úvod do teorie masové komunikace. Praha : Portál, 2007.
7. ODALOŠ, Pavol a kol. Manipulačno-komunikačné a persuazívno-komunikačné koncepcie. Banská Bystrica: Belianum, 2017. 204 s.
8. PATRÁŠ, V.: Sociolingvistické aspekty elektronicky podmienenej komunikácie. Karviná : OPF SU, 2009.
9. RUSNÁK, J. a kol.: Texty elektronických médií. Stručný výkladový slovník. Prešov : FF PU, 2010.
10. RUSNÁK, J.: Homo popularis: homo medialis? Popkultúra v elektronických médiách. Prešov : FF PU, 2013.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
Poznámky - časová záťaž študenta: 180 h
prezenčné štúdium (P, S, K): 65
práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 20
výskum a prezentácia k prípadovej štúdii: 20
prípadová štúdia: 50
príprava na záverečné hodnotenie: 25

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

**Dátum poslednej zmeny:** 10.12.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-mfi-01 | **Názov predmetu:** Mená firiem a inštitúcií |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie: prezentácia projektu Mená firiem a inštitúcií v konkrétnej oblasti spoločnosti, napr. Mená firiem v Nitre alebo Mená inštitúcií v Banskej Bystrici (0 – 25 bodov), hodnotenie odborných diskusií (0 – 5 bodov),
b) záverečné hodnotenie: seminárna práca (0 – 70 bodov)
Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
študent:
1. Je schopný kognitívne obsiahnuť terminologicko-pojmový aparát chrématonomastiky.
2. Je schopný komunikačne a druhovo charakterizovať chrématonymá (aj onymá).
3. Rozumie vzťahom a súvislostiam medzi chrématonymami na jednej strane a antroponymami a toponymami/geonymami na druhej strane, resp. chápe chrématonymá ako faktor dynamizujúci rozvoj onymie.
4. Vie účelne aplikovať výsledky vedeckého poznania do výskumných aktivít, ktoré sú zamerané na abstraktné chrématonymá ako vlastné mená abstraktných ľudských výtvorov.
5. Vie zhodnotiť prínos výskumu abstraktných chrématoným pre výskum chrématoným a oným.

**Stručná osnova predmetu:**
Charakteristika chrématonomastiky ako súčasti onomastiky. Komunikačné a druhové chápanie oným. Klasifikácia chrématoným: abstraktné chrématonymá a konkrétne chrématonymá. Abstraktné druhy chrématoným. Charakteristika abstraktných druhov chrématoným. Faleronymá. Inštitucionymá. Firmonymá. Literáronymá. Muzikonymá. Pinakonymá. Porejonymá (názvy vlakov, automobilov, lietadiel, lodi). Spôsoby tvorenia abstraktných chrématoným. Funkcie abstraktných chrématoným. Modelovanie abstraktných chrématoným. Uplatnenie abstraktných chrématoným v komunikácii. Dynamika chrématonymie ako faktor dynamiky onymie.

**Odporúčaná literatúra:**
1.BLANÁR, V.: Teória vlastného mena. (Status, organizácia a fungovanie v spoločenskej komunikácii). Bratislava: Veda, 1996. 250 s.

2. GAŁKOWSKI, Gałkowski, A.: Chrematonimy w funkcji kulturowo-użytkowej. Onomastyczne studium porównawcze na materiale polskim, włoskim, francuskim. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego. 2008. 390 s. 2. vyd. 2011. 388 s.
3. GAŁKOWSKI, A.: Definicja i zakres chrematonimii. Folia onomastica Croatica, 27, Zagreb, 2018, s. 1 – 14.
4. HORECKÝ, J.: Logonomastika ako onomastická disciplína. In: Jazyková a mimojazyková stránka vlastných mien. 11. slovenská onomastická konferencia. Nitra 19. – 20. mája 1994. Zborník referátov. Zost. E. Krošláková. Bratislava – Nitra: Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV – Vysoká škola pedagogická, 1994, s. 76 – 78.
5. IMRICHOVÁ, M.: Logonymá v systéme slovenčiny. Prešov: Prešovská univerzita, 2002. 142 s. ISBN 80-8068-111-2
6. MAJTÁN, M.: Klasifikácia chrématonymie. In: Chrématonymia z hlediska teorie a praxe. Sborník z 3. celostátního semináře „Onomastika a škola“, Ústí nad Labem 21. – 22. 6. 1988. Red. R. Šrámek – L. Kuba. Brno: ČSAV, 1989, s. 7 – 13.
7.MAGDA-CZEKAJ, M.: O kolekcjonerskich nazwach własnych – na przykładzie nazw muszli. W komunikacyjnej przestrzeni nazw własnych i pospolitych. Ed. Łuc, Izabela; Pogłódek, Małgorzata. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2012, s. 243–2545.
8. ODALOŠ, P.: K problematike názvov firiem. In: Studia Academica Slovaca. 24. Prednášky XXXI. letného seminára slovenského jazyka a kultúry. Red. J. Mlacek. Bratislava: Stimul, 1995, s. 127 – 134.
9. ODALOŠ, P.: Nové slovenské chrématonymá. In: Slovenská reč, roč. 63, 1998, č. 6, s. 337 – 342.
10. ODALOŠ, P.: Dynamika chrématonymie ako faktor dynamizácie onymie. In: Chrematonymia jako fenomen współczesności. Red. M. Biolik – J. Duma. Olsztyn: Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego v Olsztynie, 2011, s. 347 – 356.
11. ODALOŠ, P.: O sémantických príznakoch (aj) názvov vlakových spojov. In: Jazykovedné štúdie 29. Život medzi apelatívami a propriami. Bratislava: Veda 2011. s. 148 –155.
12. ODALOŠ, P.: Literáronymá v slovenskej literatúre. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela. 2012. 160 s., 2. vyd. 2020 220 s.
13. ODALOŠ. P. Modelovanie a modely chrématoným. 19. slovenská onomastická konferencia. Ed. Valentová, Iveta. Bratislava: Veda, 2015, s. 464 – 472.
14. ODALOŠ. P.: Sústava slovenskej onomastickej terminológie (vznik, existencia, variantné možnosti vývoja a štandardizácie). Konvergencie a divergencie v propriálnej sfére. Ed. Chomová, Alexandra; Krško, Jaromír; Valentová, Iveta. Banská Bystrica – Bratislava: Filozofická fakulta Univerzity Mateja Bela – Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV – Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2019, s. 3–70.
15. ODALOŠ, P.: Paradigmatic Types of Onomastics. Onomastics. Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio FF. Philologiae. Onomastics I. Ed. Siwiec, Adam. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marie Curie-Skłodowskiej, 35–46. Odaloš, Pavol. v tlači. Prí
16. ODALOŠ, P. – VALLOVÁ, E.: Sústava slovanskej onomastickej terminológie (vznik, existencia, neuralgické miesta, aktualizácia) = Sustav slavenske onomastičke terminologije (nastanak, postojanje, neuralgična mjesta, aktualizacija) / In: Folia Onomastica Croatica. - Zahreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2020. - ISSN 1330-0695. - Roč. 29, č. 1 (2020), s. 169 – 202.
17. ŠRÁMEK, R.: Chrématonymický objekt. In: Chrématonyma z hlediska teorie a praxe. Sborník z 3. celostátního semináře "Onomastika a škola", Ústí nad Labem 21. – 22. 6. 1988. Zost. R. Šrámek – L. Kuba. Brno 1989, s. 13 – 20.
18. DVONČ, L.: Názvy politických strán a hnutí a ich skratky. Slovenská reč, 60, 1995, č. 1, s. 26 – 32.

19. ŠRÁMEK, R.: Úvod do obecné onomastiky. Brno: Masarykova univerzita, 1999. 191 s.
20. ŽIGO, P.:. Budú v onomastike aj muzikonymá. Slovenská reč, 75, Bratislava, 2010, s. 270 – 277.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 h, z toho:
-prezenčné štúdium (P, S, K): 26 h,
-práca s odbornou literatúrou a prameňmi:13 h,
-príprava na semináre: 13 h,
-realizácia výskumu: 26 h,
-príprava na prezentáciu projektu: 26 h
-vyhotovenie seminárnej práce:46 h

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

**Dátum poslednej zmeny:** 09.12.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-mvjp-01 | **Názov predmetu:** Mená výrobkov a jedinečných predmetov |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie: prezentácia projektu Mená výrobkov a jedinečných predmetov v konkrétnej spoločenskej oblasti, napr. Vlastné mená syrov alebo Vlastné mená diamantov a ostatných drahých kameňov (0 – 25 bodov), hodnotenie odborných diskusií (0 – 5 bodov),
b) záverečné hodnotenie: seminárna práca (0 – 70 bodov)
Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
študent:
1. Je schopný kognitívne obsiahnuť terminologicko-pojmový aparát chrématonomastiky.
2. Je schopný komunikačne a druhovo charakterizovať chrématonymá (aj onymá).
3. Rozumie vzťahom a súvislostiam medzi chrématonymami na jednej strane a antroponymami a toponymami/geonymami na druhej strane, resp. chápe chrématonymá ako faktor dynamizujúci rozvoj onymie.
4. Vie účelne aplikovať výsledky vedeckého poznania do výskumných aktivít, ktoré sú zamerané na abstraktné chrématonymá ako vlastné mená abstraktných ľudských výtvorov.
5. Vie zhodnotiť prínos výskumu abstraktných chrématoným pre výskum chrématoným a onymie.

**Stručná osnova predmetu:**
Charakteristika chrématonomastiky ako súčasti onomastiky. Komunikačné a druhové chápanie oným. Klasifikácia chrématoným: abstraktné chrématonymá a konkrétne chrématonymá. Konkrétne druhy chrématoným. Charakteristika konkrétnych druhov chrématoným. Sérionymá (tyronymá, vlastné mená potravinárskych výrobkov, vlastné mená elektrotechnických výrobkov, vlastné mená nábytku, vlastné mená oblečenia, vlastné mená cigariet a tabakových výrobkov, parfémonymá, vlastné mená alkoholických a nealkoholických nápojov atď.). Unikonymá (diamantonymá, vlastné mená ostatných drahých kameňov, kampanonymá, vlastné mená klenotníckych výrobkov, konchonymá a ďalšie vlastné mená jedinečných výrobkov). Spôsoby tvorenia konkrétnych chrématoným. Funkcie konkrétnych chrématoným. Modelovanie konkrétnych chrématoným. Uplatnenie konkrétnych chrématoným v komunikácii. Dynamika chrématonymie ako faktor dynamiky onymie.

**Odporúčaná literatúra:**

1. BLANÁR, V.: Teória vlastného mena. (Status, organizácia a fungovanie v spoločenskej komunikácii). Bratislava: Veda, 1996. 250 s.
2. HORECKÝ, J.: Logonomastika ako onomastická disciplína. In: Jazyková a mimojazyková stránka vlastných mien. 11. slovenská onomastická konferencia. Nitra 19. – 20. mája 1994. Zborník referátov. Zost. E. Krošláková. Bratislava – Nitra: Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV – Vysoká škola pedagogická, 1994, s. 76 – 78.
3. GAŁKOWSKI, Gałkowski, A.: Chrematonimy w funkcji kulturowo-użytkowej. Onomastyczne studium porównawcze na materiale polskim, włoskim, francuskim. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego. 2008. 390 s. 2. vyd. 2011. 388 s.
4. GAŁKOWSKI, A.: Definicja i zakres chrematonimii. Folia onomastica Croatica, 27, Zagreb, 2018, s. 1 – 14.
5. IMRICHOVÁ, M.: Logonymá v systéme slovenčiny. Prešov: Prešovská univerzita, 2002. 142 s. ISBN 80-8068-111-2
6. MAJTÁN, M.: Klasifikácia chrématonymie. In: Chrématonymia z hlediska teorie a praxe. Sborník z 3. celostátního semináře „Onomastika a škola“, Ústí nad Labem 21. – 22. 6. 1988. Red. R. Šrámek – L. Kuba. Brno: ČSAV, 1989, s. 7 – 13.
7.MAGDA-CZEKAJ, M.: O kolekcjonerskich nazwach własnych – na przykładzie nazw muszli. W komunikacyjnej przestrzeni nazw własnych i pospolitych. Ed. Łuc, Izabela; Pogłódek, Małgorzata. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2012, s. 243–2545.
8. ODALOŠ, P.: K problematike názvov firiem. In: Studia Academica Slovaca. 24. Prednášky XXXI. letného seminára slovenského jazyka a kultúry. Red. J. Mlacek. Bratislava: Stimul, 1995, s. 127 – 134.
9. ODALOŠ, P.: Nové slovenské chrématonymá. In: Slovenská reč, roč. 63, 1998, č. 6, s. 337 – 342.
10. ODALOŠ, P.: Dynamika chrématonymie ako faktor dynamizácie onymie. In: Chrematonymia jako fenomen współczesności. Red. M. Biolik – J. Duma. Olsztyn: Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego v Olsztynie, 2011, s. 347 – 356.
11. ODALOŠ, P.: O sémantických príznakoch (aj) názvov vlakových spojov. In: Jazykovedné štúdie 29. Život medzi apelatívami a propriami. Bratislava: Veda 2011. s. 148 –155.
12. ODALOŠ, P.: Literáronymá v slovenskej literatúre. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela. 2012. 160 s., 2. vyd. 2020 220 s.
13. ODALOŠ. P. Modelovanie a modely chrématoným. 19. slovenská onomastická konferencia. Ed. Valentová, Iveta. Bratislava: Veda, 2015, s. 464 – 472.
14. ODALOŠ. P.: Sústava slovenskej onomastickej terminológie (vznik, existencia, variantné možnosti vývoja a štandardizácie). Konvergencie a divergencie v propriálnej sfére. Ed. Chomová, Alexandra; Krško, Jaromír; Valentová, Iveta. Banská Bystrica–Bratislava: Filozofická fakulta Univerzity Mateja Bela–Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV–Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2019, s. 3–70.
15. ODALOŠ, P.: Paradigmatic Types of Onomastics. Onomastics. Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio FF. Philologiae. Onomastics I. Ed. Siwiec, Adam. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marie Curie-Skło dowskiej, 35–46. Odaloš, Pavol. v tlači. Prí
16. ODALOŠ, P. – VALLOVÁ, E.: Sústava slovanskej onomastickej terminológie (vznik, existencia, neuralgické miesta, aktualizácia) = Sustav slavenske onomastičke terminologije (nastanak, postojanje, neuralgična mjesta, aktualizacija) / Pavol Odaloš, Elena Vallová.
In Folia Onomastica Croatica. - Zahreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2020. - ISSN 1330-0695. - Roč. 29, č. 1 (2020), s. 169 – 202.
17. ŠRÁMEK, R.: Chrématonymický objekt. In: Chrématonyma z hlediska teorie a praxe. Sborník z 3. celostátního semináře "Onomastika a škola", Ústí nad Labem 21. – 22. 6.

1988. Zost. R. Šrámek – L. Kuba. Brno 1989, s. 13 – 20.
18. DVONČ, L.: Názvy politických strán a hnutí a ich skratky. Slovenská reč, 60, 1995, č. 1, s. 26 – 32.
19. ŠRÁMEK, R.: Úvod do obecné onomastiky. Brno: Masarykova univerzita, 1999. 191 s.
20. ŽIGO, P.:. Budú v onomastike aj muzikonymá. Slovenská reč, 75, Bratislava, 2010, s. 270–277.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 h, z toho:
-prezenčné štúdium (P, S, K): 26 h,
-práca s odbornou literatúrou a prameňmi:13 h,
-príprava na semináre: 13 h,
-realizácia výskumu: 26 h,
-príprava na prezentáciu projektu: 26 h
-vyhotovenie seminárnej práce:46 h

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

**Dátum poslednej zmeny:** 09.12.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-his-212 | **Názov predmetu:** Miesta pamäti v moderných dejinách Slovenska |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
V priebehu semestra študenti analyzujú odborné texty k téme predmetu (0 - 10 bodov), pripravia si prezentáciu na tému svojej seminárnej práce (0 - 20 bodov) a vypracujú seminárnu prácu v rozsahu 10 - 15 strán (0 - 70 bodov). Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94%), B (93 – 87%), C (86 – 80%), D (79 – 73%), E (72 – 65%). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za splnenie vyššie uvedených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**a) priebežné hodnotenie:**
a) analýza odborných textov (0 - 10 bodov)
b) prezentácia na seminári (0 - 20 bodov)
c) seminárna práca (0 - 70 bodov)

**Výsledky vzdelávania:**
1. Študent získa prehľad o vývoji, hlavných trendoch a pojmoch v rámci kultúrnych dejín v Európe a na Slovensku so zreteľom na koncept pamäti a jej funkcie v spoločnosti.
2. Prehĺbi a rozšíri si poznatky o vzniku a význame jednotlivých miest pamäti (osláv, názvov ulíc, pomníkov, symbolov a pod.) v hraniciach habsburskej monarchie, Uhorska a Československa.
3. Na základe získaných poznatkov o miestach pamäti a ich politickej inštrumentalizácii je schopný analyzovať a interpretovať odborné texty a pramene k danej téme a aplikovať ich vo svojej prezentácii a seminárnej práci.
4. Posúdi a hodnotí fenomén miest pamäti v širších súvislostiach a jeho význam nielen pre skúmané storočia, ale aj jeho dosah na súčasnú dobu.
5. Vytvorí prezentáciu a následne seminárnu prácu na vybrané miesto v pamäti v jeho blízkom okolí, regióne v rámci prezentovaných období.

**Stručná osnova predmetu:**
Úvod do kultúrnych dejín, koncept kolektívnej pamäti a jej výskum (M. Halbwachs, J. Assmann, P. Burke, J. Le Goff). Vymedzenie vzťahu medzi historickou (kultúrnou) pamäťou a kolektívnou identitou, medzi históriou a pamäťou. Miesta pamäti a ich typológia (P. Nora, A. Assmannová). Symbolická politika v Rakúsko-Uhorsku a Československu – otázka inštrumentalizácie pamäti a formovania identity. Symbolické obsadenie verejného priestoru, akt pomenovania verejných priestranstiev. Štátne sviatky a pamätné dni. Kult hrdinov a martýrov, druhý (posmrtný) život

osobností. Osobné sviatky hlavy štátu, jubilejné oslavy významných osobností. Pomníky a náhrobníky, pamätné stromy. Miléniové slávnosti a výstavy.

**Odporúčaná literatúra:**

ASSMANN, Jan: Kultura a paměť. Písmo, vzpomínka a politická identita v rozvinutých kultúrach staroveku. Praha: Prostor, 2001, s. 31-53.
ASSMANNOVÁ, Aleida: Prostory vzpomínání. Podoby a proměny kultúrní paměti. Praha: Nakl. Karolinum, 2018.
BURKE, Peter: Variety kulturních dějín. Brno : CDK, 2006.
CSÁKY, Moritz - MANNOVÁ, Elena (eds.) Kolektívne identity v strednej Európe v období moderny. Bratislava 1999.
GOFF, Le Jacques: Paměť a dějiny. Praha: Argo, 2007.
HALBWACHS, Maurice: Kolektivní paměť. Praha: SLON, 2009.
HLAVAČKA, Milan a kol.: Paměť míst, událostí a osobností. Historie jako identita a manipulace. Praha: Historický ústav AV ČR, 2011.
HOJDA, Zdeněk – POKORNÝ, Jiří: Pomníky a zápomníky. Praha – Litomyšl: Paseka, 1996.
KILIANOVÁ, Gabriela, KOWALSKÁ, Eva, KREKOVIČOVÁ, Eva: My a tí druhí v modernej spoločnosti. Konštrukcie a transformácie kolektívnych identít. Bratislava: Veda, 2009.
KURHAJCOVÁ, Alica: Verejné oslavy a historická pamäť v Uhorsku (1867 - 1914). Banská Bystrica: Belianum UMB, 2015.
KUŠNIRÁKOVÁ, Ingrid a kol.: "Vyjdeme v noci vo fakľovom sprievode a rozsvietime svet". Integračný a mobilizačný význam slávností v živote spoločnosti. Bratislava: HÚ SAV, 2012.
MACHO, Peter: Milan Rastislav Štefánik ako symbol. Bratislava: Veda, 2019.
MANNOVÁ, Elena: Minulosť ako supermarket : spôsoby reprezentácie a aktualizácie dejín Slovenska. Bratislava: Historický ústav Slovenskej akadémie vied: Veda, 2019.
MASLOWSKI, Nicolas - ŠUBRT, Jiří a kol.: Kolektivní paměť. K teoretickým otázkam. Praha: Karolinum, 2014.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský jazyk

**Poznámky - časová záťaž študenta**
Časová záťaž študenta: 120 hodín z toho
kombinované štúdium: 26 hod. (0/2);
analýza odborného textu: 24 hod.;
príprava prezentácie: 10 hod.;
príprava seminárnej práce: 60 hod.

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** Mgr. Alica Kurhajcová, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 28.11.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-his-214 | **Názov predmetu:** Migračné procesy a etnicita Slovenska v 20. storočí |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Absolvovanie kontaktných hodín a záverečného hodnotenia, ktoré pozostáva zo záverečného písomného testu (0-50 bodov) a záverečnej ústnej skúšky (0-50 bodov). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získa za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %).

**b) záverečné hodnotenie:**
Záverečné hodnotenie pozostáva z:
písomnej skúšky - testu (0 - 50 bodov),
ústnej skúšky (0 – 50 bodov).

**Výsledky vzdelávania:**
Študent:
1. orientuje sa v chronologickom a tematickom členení problematiky migračných procesov Slovenska v 20. storočí a ich vplyvov na etnicitu krajiny a v pojmovom aparáte, ovláda príčiny a dôsledky migračných javov, ich špecifiká ako aj širší kontext problematiky, metodologický základ výskumu migrácie a etnickej histórii Slovenska.
2. je schopný primerane využívať odbornú literatúru, edície prameňov, encyklopedické zdroje a vyhľadávať informácie,
3. v základných problémoch dokáže posúdiť a hodnotiť príslušnú historiografiu,
4. aplikuje základy historikovej práce do schopnosti historickej analýzy, syntézy a interpretácie dejinných problémov a súvislostí.

**Stručná osnova predmetu:**
Etnika, etnické hranice, etnický priestor a etnický pohyb na Slovensku na konci 19. – začiatkom 20. storočia. Vysťahovalectvo zo Slovenska v kontexte európskej migrácie na prelome 19 – 20. storočia. Migračné a utečenecké javy na Slovensku v období 1. svetovej vojny. Etnicita Slovenska, zahraničná a vnútorná migrácia v medzivojnovom období (1919 – 1939). Nútená migrácia a transfery obyvateľstva v období 2. svetovej vojny a v povojnových rokoch 1945 – 1948. Politická emigrácia a židovská emigrácia zo Slovenska (1938 – 1948/49). Utečenecké vlny na Slovensko v 40. rokoch. Národnostná skladba obyvateľstva Slovenska v 2. polovici 20. storočia. Ilegálna

emigrácia a vnútorná migrácia v 50. – 80. rokoch. Súčasná historiografia migračných procesov Slovenska a pramenná baza.

**Odporúčaná literatúra:**

BADE, K. J.: Evropa v pohybu. Europské migrace dvou staletí. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005.
LIVI-BACCI, M.: Populace v evropské historii. Praha : Nakladatelství Lidové Noviny, 2003.
BOTÍK, J.: Etnická história Slovenska. Bratislava : LUČ, 2007.
TIŠLIAR, P.: Národnostná skladba Slovenska na konci 19. a v prvej polovici 20. storočia : etnická identita (identifikácia) z pohľadu oficiálnej štátnej štatistiky. In: Český lid, roč. 102, 2015, č. 3, s. 329-352.
ŠMIGEĽ, M. – TIŠLIAR, P. a i.: Migračné procesy Slovenska (1918 – 1948). Banská Bystrica : Belianum, 2015.
ŠMIGEĽ, M. - KRUŠKO, Š.: Opcia a presídlenie Rusínov do ZSSR (1945 - 1947). 2. dopl. a rozš. vyd. Bratislava: Goralinga, 2011.
ŠMIGEĽ, M.: Vraždy Židov na severovýchodnom Slovensku v roku 1945 - Kolbasovská tragédia. In: Holokaust ako historický a morálny problém v minulosti a v súčasnosti. Eds. M. Vrzgulová, D. Richterová. Bratislava : Dokumentačné stredisko holokaustu, Úrad vlády SR, 2008.
ŠPROCHA, B. – TIŠLIAR P.: 100 rokov obyvateľstva Slovenska: od vzniku Československa po súčasnosť. Bratislava : MKD – Centrum pre historickú demografiu a populačný vývoj Slovenska FF UK v Bratislave, 2018.
HRUBOŇ, A. – PECNÍKOVÁ, J. – RISTVEYOVÁ, K. – RYCHLÍK, J. – ŠMIGEĽ, M.: Migračné pohyby z krajín a medzi krajinami V4 v historickej perspektíve (vybrané problémy) : vysokoškolské učebné texty. Banská Bystrica : Belianum, 2017.
Obyvateľstvo Slovenska 1945 – 2000. Ed. B. Vaňo. Bratislava : INFOSTAT, 2001.
ŠPROCHA, B. – MAJO, J.: Storočie populačného vývoja Slovenska I.: demografické procesy. Bratislava : INFOSTAT, 2016.
Povojnové migrácie a výmena obyvateľstva medzi Československom a Maďarskom. Eds. Z. Sáposová, Š. Šutaj. Prešov : Universum - EU, 2010.
Tóth, A. – Novotný, L. – Stehlík, M.: Národnostní menšiny v Československu 1918–1938. Od státu národního ke státu národnostnímu? Praha : Univerzita Karlova, 2012.
Historický atlas obyvateľstva Slovenska (18. - 1. pol. 20. storočia). Bratislava : MKD, 2017.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
Celková záťaž študenta: 150 hodín
Kombinované štúdium (prednášky, konzultácie): 30 hodín
Príprava na záverečnú písomnú skúšku: 60 hodín
Príprava na záverečnú ústnu skúšku: 60 hodín

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 24.02.2022

| |
|---|
| **Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD. |

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-his-215 | **Názov predmetu:** Moderné trendy vo výučbe dejepisu |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1., 3.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Študent sa počas semestra bude pripravovať na semináre, vypracuje referát na určenú tému, ktorý predloží na seminári vo forme kolokvia a spracuje záverečnú seminárnu prácu. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
a) priebežné hodnotenie:
Počas semestra sa bude hodnotiť priebežne nasledujúcim spôsobom: študent sa bude pripravovať na semináre, za to a za aktivitu na nich obdrží max. 30 bodov, ďalej sa bude hodnotiť vypracovanie a prednesenie referátu na seminári, za čo dostane max. 30 bodov a za napísanie záverečnej seminárnej práce k aplikácii nových edukačných postupov na svoju tému dostane ďalších max. 40 bodov hodnotenia.
b) záverečné hodnotenie:
Bude tvoriť 40% celkového hodnotenia – za napísanie a obhájenie záverečnej seminárnej práce.

**Výsledky vzdelávania:**
1. Študent sa hlbšie oboznámi s novými trendami v súčasnej didaktike dejepisu (histórie), ako aj v oblasti popularizácie histórie, na ktorú inšpiratívne pôsobia jednak nové poznatky historických vied a jednak nové zistenia a postupy z oblasti pedagogiky a psychológie.
2. Osvojí si pojmy, ktoré používajú súčasné sociálne a pedagogické vedy, aby precíznejšie a hlbšie poznal spoločenské procesy (vrátane historických) – identita, pamäť, symbol, mnemotop, mýtus, obraz (autoobraz, heteroobraz), tradent, stereotyp, pseudoveda, hoax, kognitívna disonancia.
3. Dokáže s týmito pojmami pracovať pri historickej a didaktickej príprave na vyučovaciu jednotku.
4. Dokáže efektívne vyhľadávať, používať, overovať inovatívne metódy a postupy dejepisnej výučby v spektre rôznych didaktických médií.
5. Vie identifikovať relevantné problémy a špecifiká tematiky, ako aj zavádzajúce informácie a hodnotenia zo sféry pseudovedeckej histórie a šírenia hoaxov.

**Stručná osnova predmetu:**
Inovatívne vyučovacie metódy a vyučovacie postupy, modely popularizácie histórie. Netradičné spôsoby a prostriedky výučby. Moderné teórie a koncepcie v rôznych štátoch Európy. Didakticko-metodická analýza na príklade vybraných tém. Dejiny a náboženstvo z pohľadu didaktiky dejepisu.

Regionálne dejiny a výučba mimo školu. Problematika výchovného pôsobenia v dejepisnom vyučovaní. Práca s mýtmi, stereotypmi, hoaxami v dejepisnom vyučovaní s dôrazom na kritické uvažovanie a argumentáciu.

**Odporúčaná literatúra:**


- HAVLŮJOVÁ, Hana – NAJBERT, Jaroslav a kol.: Paměť a projektové vyučování v dějepise. Praha, 2014
- HUDECOVÁ, Dagmar: Jak modernizovat výuku dějepisu. Výchovné a vzdělávací strategie v dějepisném vyučování. Úvaly u Prahy, 2007
- JOVANKOVIČ, S.: Dejepis v pedagogických dokumentoch a vyučovaní. Bratislava, 2012
- JURKOVIČ, M. - ČAVOJOVÁ, V. - BREZINA, I. (eds.): Prečo ľudia veria nezmyslom. Bratislava, 2019
- KMEŤ, M.: História a dejepis (Vybrané kapitoly z didaktiky dejepisu). Žilina, 2018
- KOPAL, Petr (ed.): Film a dějiny 2. Adolf Hitler a ti druzí – filmové obrazy zla. Praha, 2009.
- KRATOCHVÍL, Viliam: Metafora stromu ako model didaktiky dejepisu k predpokladom výučby. Bratislava, 2019.
- KREKOVIČ, Eduard – MANNOVÁ, Elena – KREKOVIČOVÁ, Eva (eds.): Mýty naše slovenské. Bratislava, 2005.
- MÄRC, Josef a kol.: Dějepisné výzvy meziodborovým vztahům. Ústí nad Labem, 2010.
- VYBÍRAL, Zbyněk: Lži, polopravdy a pravda v lidské komunikaci. Praha, 2003.


**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
SK
150 hodín, z toho: kombinované štúdium (P): 26 hod; samoštúdium: 64 hod., príprava na referát a seminárnu prácu 60 hodín

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** prof. PaedDr. Miroslav Kmeť, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 19.11.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

**INFORMAČNÝ LIST PREDMETU**

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-fil-015 | **Názov predmetu:** Naratívna filozofia dejín |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
V priebehu semestra pripravia študenti prezentáciu na určenú tému seminára a po ukončení semestra odovzdajú esej. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za prezentáciu získa menej ako 15 bodov a za esej menej ako 25 bodov. Študent má právo na jeden termín záverečného testu a jeden pokus na opravu (korekciu obsahu) eseje.
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86–80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**a) priebežné hodnotenie:**
prezentácia 0-35 bodov
**b) záverečné hodnotenie:**
esej: 0- 65 bodov

**Výsledky vzdelávania:**
1. Študent si pamätá koncepcie v oblasti naratívnej filozofie dejín.
2. Študent je schopný interpretovať a priblížiť zvolené vývojové koncepcie.
3. Študent je schopný pomocou použitia kritickej analýzy identifikovať hlavné problémové aspekty koncepcií charakterizujúcich povahu naratívneho približovania dejín.
4. Študent vie zhodnotiť pomocou analýzy prednosti a nedostatky jednotlivých koncepcií.
5. Na základe analýzy jednotlivých koncepcií vie študent formulovať vlastný zdôvodnený postoj, ktorý bude vychádzať z kritického zhodnotenia nadobudnutých poznatkov.

**Stručná osnova predmetu:**
1. Proces tvorby historickej narácie. 2. Naratívny konštruktivizmus a naratívny realizmus. 2. Problém naratívneho vysvetlenia v koncepcii W. Gallieho. 3. Louis Mink a osobitosť historického porozumenia. 4. Arthur Danto Analytická filozofia dejín a problém naratívnej vety. 5. R. Barthes a historický diskurz. 6. Paul Veyne a história ako pravdivé rozprávanie. 7. Historická narácia a čas v koncepcii Paula Ricoeura. 8. Fenomenologický prístup k historickej narácii Davida Carra. 9. Hayden White, jeho Metahistória a tropológia.10. Frank Ankersmit jeho Naratívna logika a holistický prístup k historickej narácii.11.Typológia historických narácii, historické vedomie v koncepcii Jörna Rüsena. 12. Problém času pri písaní o dejín. 13. Problém objektivity a statusu historických narácií

**Odporúčaná literatúra:**

1. BARTHES, R. Diskurz historie, Česká literatúra, roč. 54, 2007, č. 6., s. 815-827.
2. FAY, B.: Současný filosofie sociálnych věd . Praha :Slon, 2002.
3. LEDUC, J. Historici a čas. Bratislava : Kalligram, 2005.
4. KOŽIAK R.;ŠUCH, J, ZELEŇÁK, E.: Kapitoly zo súčasnej filozofie dejín. Bratislava: Chronos, 2009
5. RICOUER, P.: Čas a Vyprávění.I. a II.III Praha : OIKOYMENH, 2000, 2002,2007
6. RŰSEN, Jörn. 1993. Studies in Metahistory. Pretoria : Human Science Research Council
7. ŠUCH, J. Naratívny konštruktivizmus H.Whita a F. Ankersmsta Ostrava : Filozofická fakulta Ostravskej univerzity v Ostrave,
8. VEYNE, P.: Ako písať o dejinách. Bratislava : Chrónos, 1998.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský jazyk

**Poznámky - časová záťaž študenta**
120 hod:., z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K) 26 hod.
Práca v knižnici (vyhľadávanie odborných textov na esej) 14 hod.
Spracovane a predstavenie prezentácie 40 hod.
Analýza odborného textu a vypracovanie eseje (5 strán ) 40 hod.

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PhDr. Juraj Šuch, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 15.10.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-mvl-01 | **Názov predmetu:** Netradičné metódy vyučovania literatúry |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2., 4.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie:
projektovanie 1. témy a prezentácia: 30 bodov
projektovanie 2. témy s prezentáciou: 30 bodov
príprava učebného materiálu: 20 bodov
príprava, organizácia a realizácia mimoškolského literárneho vzdelávania: 20 bodov
b) záverečné hodnotenie
Na základe priebežného hodnotenia.
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
Študent úspešným absolvovaním predmetu:
1. osvojí si a vie vysvetliť a použiť v samostatnom projektovaní témy učiva teoretické poznatky z literárnej vedy, didaktiky a ostatných edukačných vied,
2. je schopný zvoliť vhodné metódy pri didaktickom transfere literárneho učiva v netradičnom priestore a čase,
3. aplikuje teoretické poznatky v modelových situáciách skúmania literárnovedných, kultúrnych regionálnych a edukačných problémov;
4. dokáže posúdiť vhodnosť metodiky vo vzťahu k spracovanej téme literárneho učiva;
5. dokáže analyzovať a hodnotiť vyučovanie literatúry vo vzťahu k viacerým postupom, cieľom a disponuje primeranou zručnosťou interpretácie textu vo vzťahu k cieľovým kategóriám;
6. vytvorí modelové projekty s využitím netradičných metód.

**Stručná osnova predmetu:**
Tradícia literárneho vzdelávania na Slovensku. Netradičné metódy vo vyučovaní literatúry v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní. Tvorivá aplikácia metodiky na rôznych stupňoch a školách v rôznych ročníkoch. Didaktické hry. Interdisciplinarita v literárnom vzdelávaní. Mimoškolská literárna výchova. Knižnice, besedy, tvorivé literárne písanie, výtvarné dielne, tvorivá dramatika vo vyučovaní literatúry, príprava literárnej exkurzie na ZŠ a SŠ. Múzeálna literárna výchova, možnosti regionálnej literárnej výchovy. Literatúra v divadle, činohra, bábkové divadlo, divadlo pre deti a

mládež, literatúra v hudbe, literatúra a tanec. Medzipredmetové vzťahy v kontexte projektového vyučovania literatúry. Regionálna literatúra netradične (1. téma). Literatúra v projektoch (2. téma).

**Odporúčaná literatúra:**

1. MACHKOVÁ, E.: Metodika dramatickej výchovy.
2. OBERT, V. Komunikatívnosť v čitateľskej recepcii a interpretácii. Skriptum. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa, 1998. 151 s.
3. PRŠOVÁ, E.: Rozvoj literárnej kompetencie metódami tvorivej dramatiky. Banská Bystrica : FHV UMB, 2010.
4. Pršová, E.: Aktivizácia žiakov metódami dramatickej výchovy. Banská Bystrica 2000.
5. SILBERMAN, M. 101 metód pro aktivní výcvik a vyučování. Praha: Portál, 1997.
6. TUREK, I. Inovácie v didaktike. Bratislava: Metodicko#pedagogické centrum, 2004.
7. Časopisecké a novinové pramene.
8. Pršová, E.: Aktivizácia žiakov metódami dramatickej výchovy. Banská Bystrica 2000.
9. Valenta, J.: Metody a techniky dramatické výchovy. Praha 1998.
10. Way, B.: Rozvoj osobnosti dramatickou improvizací. Praha 1996.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 hodín, z toho:
Prezenčné štúdium: 26
Samoštúdium: 50 hodín
Kombinované štúdium (S, K): 50 hodín
Tvorba prezentácií: 24 hodín

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** Mgr. Eva Pršová, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 10.12.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-pkc-01 | **Názov predmetu:** Preklad knižiek ľudového čítania |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1., 3.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Hodnotenie seminára tvorí cvičný preklad, preklad, práca počas semestra. Maximálny celkový počet bodov získaný je 100. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
priebežné hodnotenie:
cvičný preklad (0 – 25 bodov)
preklad (0 – 45 bodov)
diskusná prezentácia práce (0 – 30 bodov)
spolu (0 – 100 bodov)

**Výsledky vzdelávania:**
Študent:
• vie vysvetliť pojmy základnej terminológie.
• vie vlastnými slovami vysvetliť špecifiká populárnej literatúry – genéza, poetika.
• vie zaujať vlastné stanovisko ku konkrétnemu textu.
• vie základné pojmy prekladu, poznať typy a normy prekladu.
• vie čítať text tlačený švabachom.
• vie špecifiká poetiky textov staršej proveniencie, osobitne textov populárnej literatúry.
• pokúsi sa o vlastný preklad staršieho literárneho textu.

**Stručná osnova predmetu:**
Organizačné pokyny pre prácu na seminári; program seminára, rozdelenie úloh. Rozprava na tému populárna literatúra. Genéza knižiek ľudového čítania, poetika knižiek staršej a mladšej proveniencie. Postavenie populárnej literatúry v systéme národnej literatúry. Kontext minulosti a súčasnosti na Slovensku a v Čechách. Švabach. Pohľady na odborný preklad, typy a normy prekladu. Čítanie Ezopa, cvičný individuálny preklad. Konfrontácia individuálnych prekladov s odborným prekladom prof. Zuzany Hurtajovej a s rozhlasovou verziou. Edičné poznámky prekladu. Prezentácia prekladu staršieho literárneho textu. Prezentácia prekladov a vyhodnotenie.

**Odporúčaná literatúra:**

Aspekty vnútroliterárneho prekladu. Bratislava : Ústav umeleckej kritiky a divadelnej dokumentácie, 1989. 112 s.
ECO, Umberto. 2001. Hledání dokonalého jazyka v evropské kultuře. Praha : Lidové noviny, 2001. 355 s. ISBN 80-7106-389-4
HEČKO, Blahoslav. 1991. Dobrodružstvo prekladu. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1991. 363 s. ISBN 80-220-0160-0
HOCHEL, Braňo. 1990. Preklad ako komunikácia. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1990. 152 s. ISBN 80-220-0003-5
MIKO, František. 1987. Analýza literárneho diela. Bratislava : Veda, 1987. 175 s.
PECHAR, Jiří. 1986. Otázky literárního překladu. Praha : Československý spistovatel, 1986. 88 s.
VILIKOVSKÝ, Ján. 1984. Preklad ako tvorba. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1984. 234 s.
ZAMBOR, Ján. 2000. Preklad ako umenie. Bratislava : UK, 2000. 240 s. ISBN 80-223-1407-2
Historický slovník slovenského jazyka I. Bratislava : VEDA 1991. 535 s. ISBN 80-224-0228-1
Historický slovník slovenského jazyka II. Bratislava : VEDA 1992. 614 s. ISBN 80-224-0385-7
Historický slovník slovenského jazyka III. Bratislava : VEDA 1994. 653 s. ISBN 80-224-0429-2
Historický slovník slovenského jazyka IV. Bratislava : VEDA 1995. 581 s. ISBN 80-224-0432-2
Historický slovník slovenského jazyka V. Bratislava : VEDA 2000. 690 s. ISBN 80-224-0628-7
HURTAJOVÁ, Zuzana. 1980. Utešené, zábavné ale i prikladné rytierske príbehy. Bratislava : Tatran, 1980. 379 s.
HURTAJOVÁ, Zuzana. 1988. Kratochvíľne, úsmevné ale i prikladné šibalské príbehy. Bratislava : Tatran, 1988. 247 s.
HURTAJOVÁ, Zuzana. 1997. Život, skutky a rozhovory ohavného Ezopa, ktorý bol znamenitý mudrc a vychýrený bájkar, a čo všetko kratochvíľne navyčíňal. Liptovský Mikuláš : Tranoscius, 1997. 128 s. ISBN 80-7140-139-0
HURTAJOVÁ, Zuzana. 1998. Humor a tragédia Ezopovho života. Banská Bystrica : Metodické centrum, 1998. 40 s.
KUBEALAKOVA, Martina. 2011. Knižky ľudového čítania mladšej proveniencie v kontexte slovenskej národnej kultúry : dobrodružno-ľúbostné prózy. Ostrava : Ostravská univerzita, 2011. 278 s. ISBN 978-80-7368-949-0
LIBA, Peter. 1970. Čítanie starých otcov. Martin : Matica slovenská, 1970.
LIBA, Peter. 1981. Kontexty populárnej literatúry. Bratislava : Tatran, 1981. 253 s.
SIROVÁTKA, Oldřich. 1990. Literatura na okraji. Praha : Československý spisovateľ, 1990. 104 s. ISBN 80-202-0122-X

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 36
cvičný preklad: 30
práca s odbornou literatúrou: 30
preklad: 54
iné:

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

| |
|---|
| **Vyučujúci:** Mgr. Martina Kubealaková, PhD. |
| **Dátum poslednej zmeny:** 08.12.2021 |
| **Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD. |

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-slk1-01 | **Názov predmetu:** Slovenská literatúra v literárnovedných konceptoch 1 |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Cvičenie / Seminár
**Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 / 0 / 26
**Metóda štúdia:** kombinovaná

**Počet kreditov:** 6

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie: prezentácia analýzy určeného literárnovedného titulu (textu): 25 bodov z celkového hodnotenia;
b) záverečné hodnotenie: záverečné hodnotenie pozostáva zo súčtu priebežného hodnotenia a ohodnotenia seminárnej práce stanoveného rozsahu (odovzdanej 1 týždeň pred skončením výučbovej časti semestra), ktoré sa na výslednej známke podieľa 75 bodmi. Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
a) priebežné hodnotenie: Prezentácia analýzy určeného literárnovedného titulu (textu): 25 bodov
b) záverečné hodnotenie: Záverečné hodnotenie pozostáva zo súčtu priebežného hodnotenia a ohodnotenia seminárnej práce stanoveného rozsahu (odovzdanej 1 týždeň pred skončením výučbovej časti semestra), ktoré sa na výslednej známke podieľa 75 bodmi.

**Výsledky vzdelávania:**
Študent získa prehľad o výskumoch slovenskej literatúry z pozície formalizmu, historickej poetiky a štrukturalizmu, súčasne si osvojí metodologickú podstatu i špecifiká uvedených literárnovedných konceptov a ich tematickú zameranosť v praxi slovenskej literárnej vedy od konca 30. rokov 20. storočia po súčasnosť. Na tomto základe je schopný identifikovať metodologickú povahu výskumu konkrétnej literárnovednej problematiky (konkrétneho literárnovedného textu). Naznačená úroveň poznania je predpokladom pre terminologicky náležité priblíženie (prezentáciu) konkrétneho literárnovedného textu a pochopenie jeho významu pre danú oblasť literatúry.

**Stručná osnova predmetu:**
Formalisti a formálna metóda. Štrukturalizmus (J. Mukařovský) v metodológii slovenskej literárnej vedy. Historická poetika a literárne dejiny alebo spätosť slohového a druhového vývinu v koncepcii M. Bakoša. Metodologické problémy literárnej histórie. Poňatie literárnej histórie ako realizácie „vnútorných“ dejín literatúry. Špecifikum výkladu literárnych dejín na báze historickej poetiky – aplikácia metodologického postupu v realite literatúry 20. storočia (syntéza štrukturálneho a historického prístupu k príznakovým literárnym javom). Vývinové premeny literárnych druhov v dynamike umeleckého (literárneho) prúdenia 20. storočia. Deskripcia historických variantov literárnych druhov – poetologické modely poézie (lyriky), prózy (epiky) a drámy. Štrukturalistická

platforma vo výskumoch N. Krausovej, V. Kochola, F. Miku, O. Čepana, M. Hamadu, V. Marčoka a J. Števčeka.

**Odporúčaná literatúra:**

MITOSEKOVÁ, Z. 2010. Teorie literatury. Historický přehled. Brno : Host, 2010.
WELLEK, R. 2005. Koncepty literární vědy. Jinočany : H & H, 2005.
BAKOŠ, M.: Literárna história a historická poetika. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1973.
BAKOŠ, M.: Vývin slovenského verša od školy Štúrovej. Bratislava : Vydavateľstvo SAV, 1968.
KRAUSOVÁ, N.: Príspevky k literárnej teórii. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1967.
KRAUSOVÁ, N.: Poetika v časoch za a proti. Nové Zámky : Literárne informačné centrum, 1999.
BOKNÍKOVÁ, A. 2013. Kapitoly z metodológie literárnej vedy (formalisti a posun od ich metódy
k psychológii umenie). Bratislava : Stimul, 2013. Tu: http://stella.uniba.sk/texty/AB_lit_ved.pdf
POPOVIČ, A. Štrukturalizmus v slovenskej literárnej vede, 1931 – 1949: dejiny, texty, bibliografia.
Martin : Matica slovenská, 1970.
MIKO, F. 1969. Estetika výrazu. Bratislava : SPN, 1969.
ŠTEVČEK, J. 1977. Estetika a literatúra. Bratislava : Tatran, 1977.
ČEPAN, O. 2002. Literárne dejiny a literárna veda. Bratislava : Veda, 2002.
ČEPAN, O. 2003. Literárnoteoretické state. Praha : Veda, 2003.
MARČOK, V. 2011. Rozhovory s textami. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2011.
Od iniciatívy k tradícii: Štrukturalizmus v slovenskej literárnej vede od 30. rokov po súčasnosť. Brno : Host, 2005.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
180 hodín, z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 52 hodín
samoštúdium: 48 hodín
príprava prezentácie: 30 hodín
príprava seminárnej práce: 50 hodín

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Jozef Tatár, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 09.12.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

**INFORMAČNÝ LIST PREDMETU**

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-slk2-03 | **Názov predmetu:** Slovenská literatúra v literárnovedných konceptoch 2 |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Cvičenie / Seminár
**Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26 / 0 / 26
**Metóda štúdia:** kombinovaná

**Počet kreditov:** 7

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 4.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie: krátke interpretácie textov: 0 – 20 bodov (4 x 5=20 bodov)
seminárne práce: 0 – 60 bodov (3 x 20 = 60 bodov)
b) záverečné hodnotenie: písomné preverenie vedomostí a kompetencií, preukázanie orientácie vo vybraných tematických okruhoch: 0 – 20 bodov
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**a) priebežné hodnotenie:**
definované v podmienkach na absolvovanie predmetu
**b) záverečné hodnotenie:**
definované v podmienkach na absolvovanie predmetu

**Výsledky vzdelávania:**
V nadväznosti na kompetencie získané v rámci predmetu Slovenská literatúra v literárnovedných konceptoch 1 študent získa komplexnejšie predstavy o vzniku, štruktúre a povahe literárnej vedy, o vybraných literárnovedných školách, smeroch a prístupoch s dôrazom na tradíciu slovenskej literárnej vedy. Zdokonalí sa v literárnovednej terminológii. Dokáže viesť výskum k zadanej téme, dokáže identifikovať spoľahlivé zdroje, vybrať z nich relevantné informácie a podať ich v jasnej a užitočnej forme iným. Popri usporiadanej sume poznatkov získa i širšie aplikovateľný súbor užitočných návykov, metód, prístupov, kompetencií použiteľných pri interpretovaní literárnych i literárnovedných textov.

**Stručná osnova predmetu:**
1. Slovenská literárna veda a jej disciplíny (historický náčrt a aktuálny stav)
2. Medzi predhistóriou literárnej vedy (klasická filológia) – a jej „posthistóriou“ („démon teórie“ a interdisciplinarita)
3. Klasifikácia literárnovedných prístupov podľa P. V. Zimu: literárna veda medzi Heglom a Kantom
– marxizmus a ruský formalizmus
– Bachtin
– kritická teória frankfurtskej školy (Adorno)
– pražský štrukturalizmus

– recepčná estetika kostnickej školy, fenomenologická literárna veda
– semiotické prístupy (Barthés, Eco, Greimas)
– dekonštrukcia
– kritická a dialogická literárna veda P. V. Zimu
4. Zimov model literárnovedného myslenia a pluralita prístupov v slovenskej literárnej vede.

**Odporúčaná literatúra:**

1. ZIMA, P. V.: Literární estetika. Praha : Votobia , 1998.
2. ISER, W.: Jak se dělá teorie. Praha : Karolinum, 2009.
3. NÜNNING, A. (ed.): Lexikon teorie literatury a kultury. Brno : Host, 2006.
4. BARKER, Ch.: Slovník kulturálních studií. Praha : Portál, 2006.
5. MACURA, V. – JEDLIČKOVÁ, A. et al.: Průvodce po světové literární teorii 20. století. Brno : Host, 2012.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
210 hod., z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 52 hod.
samoštúdium: 158 hod.

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., doc. Ivan Jančovič, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 01.12.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-skr-01 | **Názov predmetu:** Slovenská literárna kritika a praktická recenzistika |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2., 4.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
V priebehu semestra si študenti pripravia prezentácie na určené témy, absolvujú diskusie o umeleckom (literárnokritickom) texte/diele, vypracujú dve seminárne práce – recenzie umeleckej literatúry a absolvujú záverečnú písomnú skúšku.
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
záverečné hodnotenie: písomný test: 50 bodov,
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
záverečné hodnotenie:
písomný test: 50 bodov
seminárne práce: (próza: 25, poézia: 25 bodov)

**Výsledky vzdelávania:**
Študenti si osvoja vývinové aspekty slovenskej literárnej kritiky v kontexte kritických reflexií európskych literatúr, sú schopní rozlíšiť konštantné kritériá hodnotenia a ich vývinové varianty. Vytvoria si obraz o osobnostiach, publikačných možnostiach, význame, premenách a komunikačnom štatúte literárnej kritiky. Študenti sú schopní zvládnuť kritické analyticko-interpretačné čítanie umeleckého (aj literárnovedného) textu/diela a hodnotenie, prakticky si osvoja žánre literárnej kritiky a výrazovú stránku kritického textu.

**Stručná osnova predmetu:**
Kultúrnohistorické a estetické východiská počiatkov slovenskej literárnej kritiky. Charakteristika a špecifické črty jednotlivých etáp vývinu literárnokritického myslenia na Slovensku (literárna kritika v období klasicizmu, romantizmu, realizmu, kritická generácia Moderny, literárna kritika v medzivojnovom období, po roku 1945 a v súčasnosti). Literárnokritický diskurz o texte/diele. Kritický typ školského/neškolského recipienta. Praktické osvojenie si operatívnych žánrov literárnej kritiky a ich recepcie. Objekt kritickej analýzy, hodnotenia a výrazová stránka kritického textu. Tvorba literárnokritického textu s dôrazom na pragmaticko-operatívny aspekt.

**Odporúčaná literatúra:**

CHMEL, R. 1991. Dejiny slovenskej literárnej kritiky. Bratislava : Tatran, 1991.
CHMEL, R. 1980. Literárnokritické konfrontácie. Bratislava : Tatran, 1980.
KRAUS, C. 1977. Slovenská literárna kritika, I. zv. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1977.
KUSÝ, I. 1979. Slovenská literárna kritika, II. zv. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1979.
KUSÝ, I. 1981. Slovenská literárna kritika, III. zv. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1981.
Svedectvo kontinuity. 1982. Zostavil R. Chmel. Bratislava : Tatran, 1982.
KLAPÁKOVÁ, M. 2020. Perspektívy prítomnosti. Metakritika slovenskej literatúry po roku 2000. Prešov : Filozofická fakulta PU v Prešove, 2020.
THIBAUDET, A. 1964. Fyziológia kritiky. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1964.
JURČO, M. 2008. Proti aj za. Kritika sa kritikou opravuje. Martin : Matica slovenská, 2008.
CHROBÁK, J. a kol. 2010. Obraz české a slovenské literatury v literární kritice. Opava : Slezská univerzita, 2010.
KÚTNIK-ŠMÁLOV, J. 2004. Literárna kritika ako poznávanie a hodnotenie. Bratislava : Lúč, 2004. VLNKA, J. 2012. Zastávky na znamenia. Martin : Matica slovenská, 2012.
BŽOCH, J. 2001. Zo zápisníka kritika. Bratislava : Kalligram, 2001.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 hodín, z toho:
samoštúdium: 40 hodín
kombinované štúdium (P, S, K): 40 hodín
prezentácie: 30 hodín
príprava seminárnych prác: 40 hodín

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Jozef Tatár, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 08.12.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

**INFORMAČNÝ LIST PREDMETU**

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-szs-01 | **Názov predmetu:** Slovná zásoba slovenčiny po roku 1989 |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie: prezentácia projektu Súčasná slovenská lexika v komunikácii sociálnej skupiny XY, napr. Súčasná slovenská lexika v komunikácii učiteľov (0 – 25 bodov), hodnotenie odborných diskusií (0 – 5 bodov),
b) záverečné hodnotenie: seminárna práca (0 – 70 bodov)
Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
1. Je schopný kognitívne spracovať problematiku slovenskej zásoby slovenčiny po roku 1989.
2. Rozumie vzťahom a súvislostiam medzi slovnou zásobou slovenčiny pred rokom 1989 a po roku 1989, resp. dynamickému chápaniu lexiky ako synchrónno-diachrónnej kategórie.
3. Vie účelne aplikovať výsledky vedeckého poznania do výskumných aktivít, ktoré sú zamerané na fungovanie slovnej zásoby slovenčiny v komunikácii určitej sociálnej vrstvy.
4. Vie zhodnotiť prínos kvantitatívno-kvalitatívny zmien vo fungovaní slovnej zásoby slovenčiny po roku 1989 pri štúdiu slovnej zásoby slovenčiny v synchrónno-diachrónnych súvislostiach.

**Stručná osnova predmetu:**
Charakteristika slovnej zásoby slovenčiny. Tendencie v slovnej zásobe slovenčiny po roku 1989: devitalizácia, revitalizávia, vitalizácia, Zmeny v slovnej zásobe slovenčiny v politickej, ekonomickej, technickej, kultúrnej, náboženskej, školskej, športovej a zdravotníckej oblasti. Kvantitatívne a kvalitatívne zmeny v slovnej zásobe slovenčiny. Fungovanie súčasnej lexiky v komunikácii učiteľov, robotníkov, zahraničných Slovákov, resp. v ďalších sociálnych a etnických skupinách obyvateľov Slovenskej republiky.

**Odporúčaná literatúra:**
1. HORECKÝ, J.: O preberaní slov z latinčiny. Kultúra slova, 25, 1991, č. 7, s. 225 – 228.
2. HORECKÝ, J. – BUZÁSSYOVÁ, K. – BOSÁK, J. a kol: Dynamika slovnej zásoby súčasnej slovenčiny. Bratislava, Veda 1989. 436 s.
JÓNA, E.: Slovenčina v rokoch 1945--1960. Slovenská reč, 25, 1960, s. 129 – 132.
3. ODALOŠ, P.: Lexika slovenčiny po roku 1989. In: Fluminensia, časopis za filološka istraživanja (Rijeka), roč. 9, 1997, č. 1 – 2, s. 105 – 120.

4. ODALOŠ, P.: "Stará a nová" lexika v komunikácii učiteliek. In: Lingvoservis. Informačný spravodaj 3. konferencie o komunikácii Retrospektívne a perspektívne pohľady na jazykovú komunikáciu. Banská Bystrica – Donovaly 11. – 13. septembra 1997. Banská Bystrica: Pedagogická fakulta Univerzity Mateja Bela, 1997, s. 33.
5. ODALOŠ, P.: Vývinové tendencie názvov ulíc a námestí miest a obcí na Slovensku. Sloveská reč, 58, 1993, č. 6, s. 332 – 338.
6. ODALOŠ, P.: Lexika slovenčiny versus zahraniční Slováci. In: Sociolingustica Slovaca 4. Slovenčina v kontaktoch a konfliktoch. Ed. S. Ondrejovič. Bratislava: Veda, 1999, s. 98 – 104.
7. ODALOŠ, P.: Nová lexika v komunikácii sociálnej skupiny robotníkov. In: Mesto a jeho jazyk. Sociolinguistica Slovaca. 5. Ed. S. Ondrejovič. Bratislava: Veda, 2000, s. 217 – 229.
8. ODALOŠ, P.: Dynamika špecifických sfér komunikácie. 1. vyd. Banská Bystrica: Pedagogická fakulta, UMB 2002. 160 s.
9. RUŽIČKA, J.: Rozvoj slovenčiny v socialistickom Československu. Bratislava 1975.
10. ŠKAPINCOVÁ, A. – ODALOŠ, P.: Korešpondencia slovotvorných typov s časťou -gate a s príponou -iáda. Slovenská reč, 66, 1991, č. 5 – 6, s. 318 – 323.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 h, z toho:
-prezenčné štúdium (P, S, K): 26 h,
-práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 13 h,
-príprava na semináre: 13 h,
-realizácia výskumu: 26 h,
-príprava na prezentáciu projektu: 26 h
-vyhotovenie seminárnej práce: 46 h.

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

**Dátum poslednej zmeny:** 09.12.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-his-211 | **Názov predmetu:** Symbolické a historické prvky pri kultivovaní pamäti v 19. storočí |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1., 3.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
SK
Počas semestra sa bude študent pripravovať na semináre a bude hodnotený za aktivitu na seminároch (max. 41bodov), vypracuje referát na určenú tému (max. 24 bodov), ktorý prednesie na seminári a spracuje a obháji záverečnú seminárnu prácu (max. 35 bodov). Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 z

**a) priebežné hodnotenie:**
Priebežne sa bude hodnotiť: aktivita, pripravenosť študenta na každý seminár, úroveň obsahu a prezentovania jeho referátu.
**b) záverečné hodnotenie:**
Záverečná seminárna práca (max. 35 bodov).

**Výsledky vzdelávania:**
SK
1. Kurz sa nezameria na osvojenie si faktov, ktoré prezentuje tradičná tzv. udalostná história, ale na získanie vedomostí prostredníctvom antropologických a semantických postupov a na základe multiperspektívneho prístupu. 2. Študenti budú vedení k analýze abstraktných symbolických stránok života a a historickej pamäti v kontexte s okolitými kultúrami, čo im umožní poznať menej viditeľné, no podstatné podstatné stránky národnotvorných a občianskotvorných procesov v 19. storočí. 3. Študenti si vytvoria plnší, štrukturovanejší a menej konvenčný obraz utvárania národnej identity Slovákov (a okolitých národov), ujasnia si vitalitu i limy moderného nacionalizmu, ako aj špecifické črty vývoja slovenskej spoločnosti, ktoré deterrminovali jej historickú pamäť a mentalitu po celé 20. storočie.

**Stručná osnova predmetu:**
SK
1. Pojem moderná národná identita. Faktory a nástroje jej utvárania a upevňovania. 2. Premeny historiografie - utváranie národných historiografií a pretváranie historickej pamäti. Historizmus ako nástroj národnej emancipácie. 3. Historické koncepcie slovenskách dejín v 19. storočí - medzi uhrofilskou koncepciou a koncepciou tisícročného útlaku. 4. Veľká Morava a jej pozdvihnutie

na národný symbol. 5. Národné symboly, špecifická zložka symbolov. Teoreticé vymedzenie symbolov a národných symbolov, funkcie, podoby, štruktúra, determinanty. 6. Tvorcovia, nositelia a prijímatelia symbolov. Symboly a stereotypy, oslavy, mýty. 7. Historické a prírodné symboly. Intímne chápanie vlastnej krajiny. 8. Osobnosti ako symboly a ich oslavy. 9. Ľudová kultúra versus vysoká kultúra v úsilí o vlastné symboly. 10. História a prítomnosť heraldických smybolov a hymnických piesní. 11. Úloha štátu a politickej moci pri formovaní historickej pamäti a sveta národných symbolov. Ich marginalizácia. 12. Radikálna zmena v pamäti a symbolike po roku 1918.

**Odporúčaná literatúra:**

SK

-HLAVAČKA, M. - MARES, A.: Paměť míst, udalosti, osobnosti. Praha: Historický ústav, 2011. - HOJDA, Z. - POKORNÝ, J.: Pomníky a zapomníky. Praha: Paseka, 1996 - HOLLÝ, K.: Negácia udalostnej histórie a historický optimizmus: historická ideológia S. H. Vajanského. In: Historický časopis, 57, 2009, č. 2, s. 243 - 270. - KILIÁNOVÁ, G. - KOWALSKÁ, E. - KREKOVIČOVÁ, E. (ed.): My a tí druhí v modernej spoločnosti. Bratislava: Veda, 2009. - KUŠNIRÁKOVÁ, I. a kol.: "Vyjdeme v noci vo fakľovom sprievode a rozsvietime svet". Integračný a mobilizačný význam slávností v živote spoločnosti. Bratislava: Historický ústav SAV, 2012. - MACHO, P.: Koncepcia historicko-politickej individuality Slovenska v kontexte štátoprávnych hnutí národov habsburskej monarchie v 60. rokoch 19. storočia. In: Historické štúdie, 35, 1994, s. 23 - 48. - Mýty naše slovenské. Zost. E. Krekovič - E. Mannová - E. Krekovičová. Bratislava, 2013. - ŠKVARNA, D.: Cesta moderných slovenských dejín. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2007. - ŠKVARNA, D.: Začiatky moderných slovenských symbolov. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2004.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**

SK

Časová záťaž študenta v kurze je 150 hodín: 1. účasť a aktivita na seminároch predstavuje 39 hodín, 2. samoštúdium zaberá 30 hodín, 3. vypracovanie referátu a jeho prezentácia 35 hodín, 4. spracovanie a obhájenie záverečnej seminárnej práce 46 hodín.

**Hodnotenie predmetov**

Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** prof. PhDr. Dušan Škvarna, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 15.11.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-ssl-01 | **Názov predmetu:** Súčasná slovenská literatúra 1 |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1., 3.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
V priebehu semestra si študenti pripravia prezentácie na určené témy z poézie a dramatickej tvorby, absolvujú diskusie o umeleckom (literárnokritickom) texte/diele a absolvujú záverečnú písomnú skúšku.
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
Študent má právo na jeden opravný termín ústnej záverečnej skúšky.
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
priebežné hodnotenie:
prezentácia určenej témy z poézie: 25 bodov
prezentácia určeného dramatického textu ako príklad aplikácie konkrétnej koncepcie dramatickej tvorby: 25 bodov
záverečné hodnotenie:
písomná skúška: 50 bodov

**Výsledky vzdelávania:**
Študent si osvojí vývinové súvislosti a poetologické aspekty individuálnych básnických koncepcií i skupinových formácií, tradičných i alternatívnych básnických programov od 50. rokov 20. storočia po súčasnosť. Je schopný identifikovať, analyzovať a interpretovať ideovo-estetické modely poézie, určiť ich dobovú a aktuálnu umeleckú hodnotu a posudzovať problematiku poézie v širšom kontexte súčasného literárneho diania. Získa prehľad o metakritike slovenskej poézie .
Študent pozná genézu dramatickej tvorby posledných piatich desaťročí 20. storočia, chápe a identifikuje relevantné vlastnosti prezentovaných koncepcií a svoje poznatky demonštruje na analýze vybraného textu.

**Stručná osnova predmetu:**
Tematicko-motivický aspekt slovenskej poézie 50. – 60. rokov 20. storočia. Tematicko-motivické zameranie a výrazové vlastnosti poézie M. Rúfusa, M. Válka a M. Kováča. Poézia „osamelého bežca“ Ivana Laučíka. K básnickej tvorbe Š. Strážaya, M. Haugovej a M. Dobrovičovej. Kritická reflexia tvorby známejších i menej známych básnikov (E. Gombala, O. Nagaj, M. Bartoš a

iní). Literárnokritické fragmenty zo súčasnej slovenskej poézie (1995 – 2008). Teória a prax literárnokritickej reflexie zbierok poézie a jednotlivých básnických textov. Kritika kritiky poézie vo vybraných literárnych periodikách.
Slovenská dramatická tvorba druhej polovice 20. st., prekonávanie soc. realizmu v tvorbe P. Karvaša, I. Bukovčana, O. Zahradníka, prvky existenciálnej drámy v hrách slovenských dramatikov s dôrazom na poslednú štvrtinu storočia, absurdná dráma v praxi domácej dramatickej tvorby (M. Lasica a J. Satinský, Ľ. Feldek, S. Štepka) a koniec minulého storočia (postmoderna – hlavní reprezentanti). Koncepčné diferencie sledovaných modelov.

**Odporúčaná literatúra:**

MARČOK, V. a kol. 2004. Dejiny slovenskej literatúry III. Bratislava : LIC, 2004.
Súčasná slovenská literatúra po roku 1989. Heslár vybraných slovenských literárnych tvorcov debutujúcich po roku 1989. Martin : Matica slovenská, 2015.
MILČÁK, M. 2010. Mýtus a báseň. Levoča : Modrý Peter, 2010.
ZAMBOR, J. 2010. Tvarovanie básne, tvarovanie zmyslu. Bratislava : Veda, 2010.
BOKNÍKOVÁ, A. 2012. Zo slovenskej poézie šesťdesiatych rokov 20. storočia. Bratislava : UK, 2012.
ZAMBOR, J. 2013. Niečo ako láska, niečo ako soľ. Miroslav Válek v interpretáciách. Bratislava : LIC, 2013.
KASARDA, M. 1996. Osamelí bežci – správy z ľudského vnútra, L.C. A., 1996
TATÁR, J. 2013. Z poézie troch storočí. Banská Bystrica : Belianum, 2013.
K teoretickým a praktickým aspektom slovenskej literárnej kritiky po roku 2000. Ed. Marta Součková. Prešov : Filozofická fakulta PU v Prešove, 2019.
ŠTEFKO, V. 1992. Slovenská dráma. Bratislava : Koordinačná rada pre vydávanie divadelných hier a teatrologickej literatúry, 1992.
ČAHOJOVÁ, B. 2002. Slovenské divadlo a dráma v zrkadlách moderny a postmoderny. Bratislava : Divadelný ústav, 2002.
MISTRÍK, M. 2002. Slovenská absurdná dráma. Bratislava : Veda, 2002.
ŠTEFKO, V. a kol. 2011. Dejiny slovenskej drámy 20. storočia. Bratislava : Slovenské divadlo, 2011.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 hodín, z toho:
Samoštúdium: 75 hodín
Kombinované štúdium (P, S, K): 25 hodín
Tvorba prezentácií: 50 hodín

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Jozef Tatár, PhD., Mgr. Eva Pršová, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 08.12.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-ssl-02 | **Názov predmetu:** Súčasná slovenská literatúra 2 |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1., 3.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
V priebehu semestra študent vytvorí prezentáciu k vystúpeniu na seminári (30 minút). Seminárna práca má rozsah 8 strán. Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
a) priebežné hodnotenie:
prezentácia (0 – 50 bodov)
b) záverečné hodnotenie:
seminárna práca (0 – 50 bodov)

**Výsledky vzdelávania:**
1. si osvojí špecifické pojmovo-terminologické inštrumentárium a na vzťahovo-poznatkovej úrovni primerane spracuje problematiku vybraných problémov dramatickej literatúry,
2. pozná genézu dramatickej tvorby po roku 1989 a začiatku 21. storočia,
3. chápe a identifikuje relevantné vlastnosti prezentovaných autorských konceptov,
4. svoje poznatky dokáže demonštrovať na analýze vybraného textu a interpretovať vo vzťahu k hodnotám umenia v živote.

**Stručná osnova predmetu:**
Slovenská dramatická tvorba od začiatku 90. rokov minulého storočia do súčasnosti. Poznanie spoločenských, politických a kultúrnych špecifík doby a ich obraz v dramatickej tvorbe začiatku nového storočia, význam neprofesionálnych divadelných súborov v tvorbe „novej“ drámy, súťaže, festivaly, premeny dramaturgie a réžie, premeny žánrov. Významné autorské osobnosti súčasnej drámy (aj divadla): K. Horák, V. Klimáček, Eva Maliti-Fraňová, D. Vicen, S. Lavrík, L. Kerata, Dodo Gombár, P. Pavlac, I. Horváthová, J. Juráňová, J. Bodnárová a ďalší. Koncepčné diferencie autorských modelov.

**Odporúčaná literatúra:**
1. SOUČKOVÁ, M.: P(r)ózy po roku 1989. Bratislava : Ars Poetica, 2009.
2. ŠRANK, J.: Nesamozrejmá poézia. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2009.
3. ŠRANK, J.: Individualizovaná literatúra. Nitra : Cathedra, 2013.

4. KRČMÉRYOVÁ, E.: Poznámky k prozaickej (de)generácii. Bratislava : FF UK, 2008.
5. ŠTEFKO, V. 1992. Slovenská dráma. Bratislava : Koordinačná rada pre vydávanie divadelných hier a teatrologickej literatúry, 1992.
6. ČAHOJOVÁ, B. 2002. Slovenské divadlo a dráma v zrkadlách moderny a postmoderny. Bratislava : Divadelný ústav, 2002.
7. MISTRÍK, M. 2002. Slovenská absurdná dráma. Bratislava : Veda, 2002
8. ŠTEFKO, V. a kol. 2011. Dejiny slovenskej drámy 20. storočia. Bratislava : Slovenské divadlo, 2011.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 h., z toho:
prezenčné štúdium (P, S, K): 26 hod.
lektúra primárnych literárnych textov: 34 hod.
analýza odborných textov: 30 hod.
prezentácia: 30 hod.
seminárna práca: 30 hod.

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** PaedDr. Zuzana Bariaková, PhD., Mgr. Eva Pršová, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 10.12.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-tpc-01 | **Názov predmetu:** Text v počítačovo sprostredkovanej komunikácii |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie:
diskusné postoje k prípadovým štúdiám (0 – 30 bodov), priebežný test (0 – 20 bodov)
b) záverečné hodnotenie:
textový útvar podľa vlastného výberu zo žánrovo-tematickej ponuky, kolokvium (0 – 50 bodov)
Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
1. je schopný identifikovať podstatu, efektívne prijať pojmovo-terminologické inštrumentárium a kognitívne spracovať problematiku elektronicky podmienenej komunikácie,
2. rozumie zásadným kognitívno-komunikačným vzťahom a súvislostiam v elektronickej komunikácii,
3. uvedomuje si stupeň podobnosti a odlišnosti všeobecne poňatého textu a komunikátu (diskurzu) v e-prostrediach,
4. zaujíma kritické postoje k štruktúre médií a ich programovej ponuke.

**Stručná osnova predmetu:**
Kulturologické stránky jazykovej komunikácie v elektronickom prostredí.
Elektronické prostredie a mediálna komunikácia.
Vzťah ústnej a písanej/tlačenej formy dorozumievania v elektronickom prostredí.
Počítačovo sprostredkovaná komunikácia a novinový text.
Kontaktová komunikácia v elektronických verziách periodík.
Podstata komunikačných hybridov a ich funkcie v počítačovo sprostredkúvanej komunikácii.
Žánrové prieniky vo weblogu.
Textový model v multimediálnom prostredí.
Multimediálna prezentácia a jej žánrové kontúry.

**Odporúčaná literatúra:**
1. BEDNÁŘ, V.: Internetová publicistika. Praha : Grada Publishing, 2011.
2. CEJPEK, J.: Informace, komunikace a myšlení. Praha : Karolinum, 1998.
3. FAIRCLOUGH, N.: Discourse and Social Change. Cambridge : Polity Press, 1992.

4. GLASSMAN/ová, A.: Aby sme si rozumeli. Bratislava : Remedium, 2000.
5. GREGOVÁ, R. – RUSNÁK, J. – SABOL, J. S.: Interpretácia textov elektronických masových médií. Prešov : FF PU, 2004.
6. HALLIN, D. C. – MANCINI, P.: Systémy médií v postmoderním světě. Praha : Portál, 2008.
7. HOFFMANNOVÁ, J. – ČMEJRKOVÁ, S. (eds.): Jazyk – média – politika. Praha : Academia, 2003.
8. JABŁOŃSKI, A. a kol.: Politický marketing. Brno : Barrister & Principal, 2006.
9. JANDOVÁ, E.: Konverzace na WWW chatu. Ostrava : FF OU, 2006.
10. JANDOVÁ, E. a kol.: Čeština na WWW chatu. Ostrava : FF OU, 2006.
11. JIRÁK, J. – KÖPPLOVÁ, B.: Média a společnost. Praha : Portál, 2003.
12. JUNKOVÁ, B.: Jazyková dynamika současné publicistiky. Praha : ARSCI, 2010.
13. KRESS, G. – VAN LEEUWEN, Th.: Reading Images: The Grammar of Visual Design. London : Routledge, 2006.
14. McLUHAN, H. M.:Člověk, média a elektronická kultura. Brno : Jota, 2000.
15. McQUAIL, D.: Úvod do teorie masové komunikace. Praha : Portál, 2007.
16. MICHALEWSKI, K. (ed.): Tekst w mediach. Łódź : Wydawnictwo UŁ, 2002.
17. OŻÓG, K.: Polszczyzna przełomu XX i XXI wieku. Wybrane zagadnienia. Rzeszów : Fraza, 2001.
18. PATRÁŠ, V.: Sociolingvistické aspekty elektronicky podmienenej komunikácie. Karviná : OPF SU, 2009.
19. PÍSECKÝ, M. – KOŽÍŠEK, V.: Bezpečně n@ internetu. Průvodce chováním ve světě online. Praha : Grada, 2016.
20. RUSNÁK, J.: Homo popularis: homo medialis? Popkultúra v elektronických médiách. Prešov : FF PU, 2013.
21. SAK, P.: Člověk a vzdělání v informační společnosti. Vzdělávání a život v komputerizovaném světě. Praha : Portál, 2007.
22. TUŠER, A.: Praktikum mediálnej tvorby. Bratislava : Eurokódex, 2010.
23. VERČIČ, D. a kol.: Odnosi s medijima. Zagreb : Masmedia, 2004.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
90 h
prezenčné štúdium (P, S, K): 26
práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 20
e-learning: 10
prípadové štúdie: 20
príprava na záverečné hodnotenie: 14

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** prof. PaedDr. Vladimír Patráš, CSc.

**Dátum poslednej zmeny:** 08.12.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-tlk-01 | **Názov predmetu:** Teória literárnej kritiky |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2., 4.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Po ukončení semestra študenti absolvujú písomnú záverečnú skúšku. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za písomný test získa menej ako 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín písomného testu.
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80), (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
písomná skúška: 100 bodov
Maximálny celkový počet bodov získaný za záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
záverečné hodnotenie:
písomná skúška: 100 bodov

**Výsledky vzdelávania:**
Na základe osvojenia si jednotlivých fáz literárnokritického procesu a analyticko-interpretačného čítania konkrétnych textov nadobudnú študenti schopnosť literárnokritického myslenia, ktorú využijú aj na iných predmetoch 2. stupňa vysokoškolského štúdia.

**Stručná osnova predmetu:**
Pojem, predmet a miesto literárnej kritiky v systéme literárnej vedy. Vzťah literárnej vedy literárnej kritiky) ostatných spoločenskovedných disciplín. Typy a metódy literárnej kritiky v historickom priereze. Charakter a postupy literárnej kritiky, kritický poznávací proces a jeho fázy. Literárna kritika z pozície praktika. Literárna kritika a čitateľ. Žánre literárnej kritiky. Pragmatická funkcia literárnej kritiky a výrazová štruktúra kritického textu. Žáner recenzie v komunikácii – z aspektu autora, témy a funkcie. Aktuálne reflexie o hodnotách umeleckej literatúry.

**Odporúčaná literatúra:**
HÁJEK, J. 1986. Teorie umělecké kritiky. Praha : SPN, 1986.
ČERNÝ, V. 1968. Co je kritika, co není a k čemu je na světě. Brno : Nakladatelství Blok, 1968.
ŠMATLÁK, S. 1973. Komunikačný štatút literárnej kritiky. In: Literárna komunikácia. Editor A. Popovič. Martin : Matica slovenská, 1973.

K teoretickým a praktickým aspektom slovenskej literárnej kritiky po roku 2000. Ed. Marta Součková. Prešov : Filozofická fakulta PU v Prešove, 2019.
KLAPÁKOVÁ, M. 2020. Perspektívy prítomnosti. Metakritika slovenskej literatúry po roku 2000. Prešov : Filozofická fakulta PU v Prešove, 2020.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 hodín, z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 46 hodín
príprava na písomný test: 104 hodín

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Jozef Tatár, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 08.12.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-tto-01 | **Názov predmetu:** Toponomastika |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie: hodnotenie odborných diskusií na seminárnych cvičeniach (0 – 50 bodov)
b) v priebehu semestra študent vypracuje a odprezentuje seminárnu prácu v hodnote 50 bodov
Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 94 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 87 bodov, na hodnotenie C najmenej 80 bodov, na hodnotenie D najmenej 73 bodov a na hodnotenie E najmenej 65 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
študent:
1. je schopný charakterizovať základné toponomastické termíny,
2. dokáže zhodnotiť jazykové a mimojazykové vplyvy na toponymum,
3. rozumie základnej charakteristike fungovania toponým z hľadiska ich používania v sociálnych skupinách,
4. dokáže pripraviť a realizovať heuristický výskum toponymie, hydronymie a urbanonymie a získaný materiál vie roztriediť, spracovať a interpretovať,
5. vie primerane interpretovať toponymá z lexikálno-sémantického a slovotvorného hľadiska.

**Stručná osnova predmetu:**
Špecifikácia toponomastiky v rámci onomastiky. Fungovanie toponyma v spoločenskej praxi, analýza jednotlivých druhov toponým – terénne názvy, hydronymá, ojkonymá, urbanonymá... Spoločenské uplatnenie toponým a ich postavenie v sociálnej komunikácii – sociálne toponymá. Učiteľ a toponomastický výskum.

**Odporúčaná literatúra:**
KRŠKO, J. 2014. Úvod do toponomastiky. Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici – Belianum, Filozofická fakulta, 2014. 176 s. ISBN 978-80-557-0729-7.
KRŠKO, J. 2016. Všeobecnolingvistické aspekty onymie. (Z problematiky onymického komunikačného registra). Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici – Belianum, Filozofická fakulta, 2016. 146 s. ISBN 978-80-557-1123-2.
MAJTÁN, M. 1996. Z lexiky slovenskej toponymie. Bratislava : VEDA, 1996. 191 s. ISBN 80-224-0480-2.

SUPERENSKAJA, A., V. 1973. Obščaja teorija imeni sobstvennogo. Moskva : Nauka, 1973. 364 s.
SVOBODA, J. a i.1973. Základní soustava a terminologie slovanské onomastiky. In: Zpravodaj Místopisné komise ČSAV, roč. 14, 1973. 280 s.
ŠMILAUER, V. 1966. Úvod do toponomastiky. Praha : SPN, 1966. 230 s.
ŠMILAUER, V. 1970. Příručka slovanské toponomastiky. Praha : Academia, 1970. 216 s.
Šrámek, R. 1999. Úvod do obecné onomastiky. Brno : Masarykova univerzita, 1999. 191 s. ISBN 80-210-2027-X.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 z toho:
prezenčné štúdium (P, S, K): 26 h,
práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 60 h,
samoštúdium: 17 h,
vypracovanie seminárnej práce: 40 h,
príprava prezentácie seminárnej práce: 6 h,
prezentácia semestrálnej práce: 1 h

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** prof. Mgr. Jaromír Krško, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 09.12.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-tlv1-01 | **Názov predmetu:** Trendy v lingvistických výskumoch 1 |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Cvičenie / Seminár
**Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 52 / 0 / 13
**Metóda štúdia:** kombinovaná

**Počet kreditov:** 7

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Maximálny celkový počet bodov: 100.
Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

**a) priebežné hodnotenie:**
priebežné hodnotenie: prezentácia projektu (0 – 25 bodov), hodnotenie odborných diskusií (0 – 5 bodov)
**b) záverečné hodnotenie:**
záverečné hodnotenie: priebežné hodnotenie (0 – 30 bodov), seminárna práca (0 – 70 bodov)

**Výsledky vzdelávania:**
1. je schopný kognitívne obsiahnuť trendy v lingvistike 20. a 21. storočia,
2. rozumie vzťahom a súvislostiam medzi trendmi lingvistických výskumov a tradične profilovanými typmi výskumov,
3. vie účelne aplikovať výsledky vedeckého poznania do výskumných aktivít, ktoré sú zamerané na trendy výskumov v slovenskej/svetovej lingvistike,
4. dokáže kriticky zhodnotiť prínos výskumných výsledkov v rámci trendov lingvistických výskumov pre rozvoj lingvistického poznania.

**Stručná osnova predmetu:**
- Profilovanie chápania lexikológie v 20. a 21. storočí. Derivatologická lexikológia. Onomastická lexikológia. Sociolingvistická lexikológia. Literárna onomastika. Onomastická terminológia. Trendy a dynamické premeny chápania. Komunikácia a spoločnosť. Manipulácia a persuázia v médiách. Persuazívno-komunikačné a manipulačno-komunikačné koncepcie. Krízová komunikácia a jej miesto v súčasnej spoločnosti.
- Komunikačný register apelatívnej a propriálnej časti slovnej zásoby. Aktuálne trendy výskumu slovenskej hydronymie v kontexte národného programu Hydronymia Slovaciae a v kontexte celoeurópskeho programu Hydronymia Europaea. Slovenská toponymia a jej možnosti spracovania v rámci slovanských toponomastických výskumov. Propriálny a apelatívny kontext slovanských výskumov (národné toponomastikony, hydronomastikony) verzus projekt Slovanského jazykového atlasu. Jazyková krajina (JK), metodológia výskumu JK, semiotika jazykového znaku (sign) ako súčasti JK, pružná stabilita JK (vzájomné pôsobenie top down sféry a buttom up sféry).

- Jazykový vývin a periodizácia dejín jazykovedy. Perspektívy vo svetovej a slovenskej lingvistike v 21. storočí. Hovorená podoba jazyka v meste ako metodologický odkaz a výzva. Hodnotový potenciál hovorovej slovenčiny a sociolingvistika. Hovorová slovenčina v dnešnom vidieckom prostredí – porovnanie minulosti a súčasnosti. Sociokultúrne kontexty vo výskumoch hovorovej slovenčiny. Internetová mediálna komunikácia a štylistika.

**Odporúčaná literatúra:**


- ČERMÁK, F.: Jazyk a jazykověda. Praha : Univerzita Karlova-Karolinum, 2001.
- FINDRA, J.: Expresívne syntaktické konštrukcie. Banská Bystrica : Fakulta humanitných vied UMB, 2004.
- FINDRA, J.: Jazyk v kontextoch a v textoch. Banská Bystrica : Fakulta humanitných vied UMB, 2009.
- FLUSSER, V. Komunikológia. Bratislava : Media Institute, 2002.
- FTOREK, J.: Manipulace a propaganda na pozadí současné informační války. Praha : Grada, 2017.
- FURDÍK, J.: Slovenská slovotvorba. Bratislava : Náuka, 2004.
- HORECKÝ, J.: Slovenská lexikológia. 1. Tvorenie slov. Bratislava : SPN, 1971.
- HOFFMANNOVÁ, J.: Stylistika a... Praha : Trizonia, 1997.
- KOŘENSKÝ, J.: Proměny myšlení o řeči na rozhraní tisíciletí. Olomouc : Filozofická fakulta UP, 2016.
- MAJTÁN, M.: Z lexiky slovenskej toponymie. Bratislava : Veda, 1996.
- KRŠKO, J. Úvod do toponomastiky. Banská Bystrica : Filozofická fakulta UMB, 2014.
- KRŠKO, J. Spracovanie hydronymie Slovenska. (Metodické pokyny na spracúvanie projektov Hydronymie Slovaciae). Banská Bystrica : Fakulta humanitných vied UMB, 2005.
- KRŠKO, J.: Všeobecnolingvistické aspekty onymie. (Z problematiky onymického komunikačného registra). Banská Bystrica : Belianum, vydavateľstvo UMB, 2016.
- ODALOŠ, P. Literáronymá v slovenskej literatúre. 1. vyd. Banská Bystrica: Fakulta humanitných vied UMB, 2012; 2. vyd. 2020.
- ODALOŠ, P. a kol. Manipulačno-komunikačné a persuazívno-komunikačné koncepcie. 1. vyd. Banská Bystrica : Belianum, vydavateľstvo UMB, 2017.
- ODALOŠ, P.: Generačná príslušnosť ako sociolingvistický faktor determinujúci distribúciu lexiky v komunikácii. In: Sociokultúrne aspekty v slovanských jazykoch: zborník príspevkov z 3. medzinárodnej vedeckej konferencie v cykle Slovanské jazyky v sociolingvistickom ponímaní. Banská Bystrica : Belianum, vydavateľstvo UMB, 2017, s. 92 – 100.
- ODALOŠ, P.: Krízová komunikácia ako fenomén súčasnosti. In: Komunikácia v odborných reflexiách : zborník príspevkov z 10. medzinárodnej vedeckej konferencie. Banská Bystrica : Belianum, vydavateľstvo UMB, 2019, s. 86 – 102.
- PATRÁŠ, V.: Interdisciplinárne kooperácie. Banská Bystrica : UMB, 2002.
- PATRÁŠ, V.: Sociolinguistic aspects of the electronically determined communication. Karviná : Obchodně podnikatelská fakulta SU v Opavě, 2009.
- PATRÁŠ, V.: Dynamika hovorenej komunikácie v teoretických a aplikačných náhľadoch. Banská Bystrica : Belianum, vydavateľstvo UMB, 2016.
- SAUSSURE, F.: Kurs obecné lingvistiky. Praha : Academia, 1994.


**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**

210 h, z toho:
-prezenčné štúdium (P, S, K): 65
-práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 26

-príprava na seminár: 21
-realizácia výskumu: 26
-príprava na prezentáciu projektu: 26
-vyhotovenie seminárnej práce: 46

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** prof. PaedDr. Vladimír Patráš, CSc., Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., prof. Mgr. Jaromír Krško, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 09.12.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

**INFORMAČNÝ LIST PREDMETU**

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-ajs-214 | **Názov predmetu:** Vybrané kapitoly z americkej literatúry a kultúry |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
V priebehu semestra študent spolu prečíta desať kratších textov (esejí, poviedok) pridelených k jednotlivým týždňom semestra, jednu divadelnú hru a jeden román. Aktívne sa zapája do diskusií na seminároch a vypracuje esej k pridelenému románu. V závere semestra študent absolvuje písomný test. Študent má právo na jeden opravný termín skúšky. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100-94%), B (93-87%), C (86-80%), D (79-73%), E (72-65%). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za splnenie podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**a) priebežné hodnotenie:**
Priebežné hodnotenie: aktívna účasť na seminároch: 0-30 bodov
**b) záverečné hodnotenie:**
Esej: 0-30 bodov
Písomný test: 0-40 bodov

**Výsledky vzdelávania:**
Študent: 1) Na základe získaných poznatkov nadobudne širší prehľad o najdôležitejších etapách vývoja americkej literatúry a jej dominantných žánrov od vzniku prvých kolónií v USA až po súčasnosť. 2) Porozumie presahom politického, spoločenského a kultúrneho vývoja USA do literatúry. 3) Zúročí vedomosti získané štúdiom esejistických a beletristických textov pri vypracovaní vlastnej eseje reflektujúcej aktuálny spoločenský problém na pozadí vybraného románu z americkej literatúry.

**Stručná osnova predmetu:**
Výber z textov (poviedkových, esejistických a ukážok z románov a divadelných hier), ktoré sú reprezentatívne pre jednotlivé fázy historického a kultúrneho vývinu USA, od formovania novovzniknutej demokracie až po súčasné obdobie postmoderny. A. Gorman, M. Fuller. F. Douglass, E. Hemingway, A. Miller, J. D. Salinger, S. Sontag, T. Jones, P. Roth, T. Westover, J. D. Vance.

**Odporúčaná literatúra:**
1. PITLOR, Heidi (ed). Best American Short Stories Series. 2. MULLER, Gilbert, H., Harvey S. Wiener. Short Prose Reader. 5th edition. New York : McGraw-Hill Publishing Company, 1989. 3. LAUTER, Paul (gen.editor). The Heath Anthology, Volume II., Lexington, Mass. Toronto : Heath

and Company, 1990. 4. GEYH, Paula, Fred G. Leebron, Andrew Levy. Postmodern American Fiction. A Norton Anthology, New York and London : 1998.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
anglický jazyk, úroveň C1

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 hodín, z toho: Kombinované štúdium (P, S): 26 Lektúra primárnych textov: 44 Vypracovanie eseje: 40 Príprava na záverečnú skúšku: 40

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PhDr. Eva Homolová, PhD., PhDr. Ľubica Pliešovská, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 31.03.2022

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-ajs-215 | **Názov predmetu:** Vybrané kapitoly z anglickej literatúry a kultúry |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: seminárne aktivity (0-20 bodov); b) záverečné hodnotenie: esej (0-80 bodov)
Počet bodov získaný za hodnotenie predmetu je 100. Zodpovedá klasifikačnej stupnici hodnotenia. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal z predmetu za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.
a) priebežné hodnotenie:
a) priebežné hodnotenie na seminároch: 0-20%
b) záverečné hodnotenie:
b) záverečné hodnotenie, esej: 0-80 bodov
Počet bodov získaný za hodnotenie predmetu je 100. Zodpovedá klasifikačnej stupnici hodnotenia.
Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal z predmetu za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
Študent
1. na základe získaných poznatkov dokáže vyhľadávať, spracúvať a analyzovať primárny literárny text v cudzom jazyku, ako aj sekundárny literárnokritický text,
2. nadobúda a aktívne využíva primeranú a relevantnú slovnú zásobu, týkajúcu sa literárnych štúdií, ako aj prináležiacich spoločenských oblastí;
3. chápe kontext a vzájomné vzťahy medzi rôznymi literárnymi textami;
4. aplikuje metódy vedeckého výskumu (zber údajov, formulovanie hypotézy, analýza, syntéza, potvrdenie alebo vyvrátenie hypotézy) v oblasti literárnych štúdií;
5. aplikuje kritickú analýzu pri hodnotení vybraných spoločenských a politických javov, stvárňovaných v jednotlivých literárnych dielach;
6. nadobúda schopnosť argumentovať v cudzom jazyku.

**Stručná osnova predmetu:**
Stručná osnova predmetu: Vybrané literárne problémy (otázky literárnych termínov, žánrov, literárnej kritiky). Metodologické a literárnokritické východiská (moderna a postmoderna).

Problémy literárnej genológie v dráme: od Shakespeara k Stoppardovi (rozdiel shakespearovskou a modernou drámou). Zoznam tém: 1. Amleth and Hamlet
2. William Wallace
3. Jerusalem: From William Blake to ELP
4. The Dream of Gerontius
5. George Orwell – 1984
6. Beatlemania
7. The British Museum is Falling Down
8. Kazuo Ishiguro -- The Remains of the Day
9. (the) Darkside (of the Moon)
10. 10 The Wall
11. Bohemian Rhapsody
12. From Mary Shelley (through Joseph Conrad) to Highlander

**Odporúčaná literatúra:**

Odporúčaná literatúra: BAŠTÍN, Š., OLEXA, J., STUDENÁ, Z. 1993. Dejiny anglickej literatúry. Bratislava : Obzor, 1993.
GREENBLATT, S., ABRAMS, M. H. et al., 2006. The Norton Anthology of English Literature, Volume 1, New York: W. W. Norton and Company, 2904 s. ISBN 978-0-393-92531-9.
GREENBLATT, S., ABRAMS, M. H. et al., 2006. The Norton Anthology of English Literature, Volume 2, New York: W. W. Norton and Company, 2877 s. ISBN 978-0-393-92532-6.
JAVORČÍKOVÁ, J. 2018. WORLD LITERATURE. Bratislava: Z-F Lingua.
NUNNING, A. (ed.) 2006. Lexikon teorie literatury a kultury. Brno : Host, 2006.
STŘÍBRNÝ, Z. 1987. Dějiny anglické literatury I. Praha : Academia Praha, 1987.
STŘÍBRNÝ, Z. 1987. Dějiny anglické literatury I. Praha : Academia Praha, 1987.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
Anglický C1

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 30
samoštúdium: 120

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Jana Javorčíková, PhD., PhDr. Martin Kubuš, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 30.11.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-his-231 | **Názov predmetu:** Zrod kresťanstva a formovanie kresťanskej kultúry v neskorej antike a včasnom stredoveku |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1., 3.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Celkové hodnotenie absolvovaného kurzu sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**a) priebežné hodnotenie:**
1. aktívna účasť na seminárnych hodinách (0 – 50 bodov),
2. príprava seminárnej práce (0 – 40 bodov),
3. prezentácia a obhajoba seminárnej práce (0 – 10 bodov).

**b) záverečné hodnotenie:**
Len priebežné hodnotenie.

**Výsledky vzdelávania:**
Absolvent kurzu:
1.použije najnovšiu domácu aj zahraničnú odbornú literatúru a pramenné edície,
2.je schopný analyzovať historické, kultúrne a ideologické fenomény v príslušnom historickom období a ich dopad na vývoj kresťanstva v období neskorej antiky a včasného stredoveku,
3.aplikuje metodológiu historickej vedy na oblasť dejín kresťanstva,
4.posúdi a hodnotí odbornú historickú produkciu,
5.vytvorí samostatnú prácu skúmajúcu zvolený problém a prezentáciu, v ktorej predstaví a obháji základné postuláty svojho výskumu.

**Stručná osnova predmetu:**
1. Stav výskumu dejín kresťanstva v neskorej antike a včasnom stredoveku (historiografia, bibliografia, terminológia).
2. Christianizácia rímskeho sveta.
3. Zrod a rané formy kresťanského mníšstva.
4. Patristika a zbožnosť raných kresťanov.
5. Špecifiká írskeho (keltského) kresťanstva vo včasnom stredoveku.
6. Conversio gentum a christianizácia vo včasnom stredoveku.
7. Byzantské kresťanstvo vo včasnom stredoveku.
8. Mníšsky život a rehole na Západe i Východe vo včasnom stredoveku.
9. Karolovské reformy západnej cirkvi a západného kresťanstva.

10. Boh stredoveku.

**Odporúčaná literatúra:**

1. BROWN, P.: Autorita a posvátné : Aspekty christianizace římského světa. Brno : CDK, 1999.
2. BROWN, P.: The Rise of Western Christendom : Triumph and Diversity AD 200-1000. Oxford : Blackwell Publishers, 1996.
3. HANUŠ, J.: Pozvání ke studiu církevních dějin. Brno : CDK,1999.
4. KOŽIAK, R.: Conversio gentum a christianizácia vo včasnom stredoveku. In: Ružomberský historický zborník. Tomus I. Ed. P. Zmátlo. Ružomberok : Filozofická fakulta KU, 2007, s. 83-106.
5. KOŽIAK, R.: Írski a anglosaskí mnísi, misijná prax a kresťanská kultúra vo včasnom stredoveku. In: Acta historica Neosoliensia. Tomus 6. Banská Bystrica : FHV UMB, 2003, s. 158-178.
6. KOŽIAK, R. – NEMEŠ, J.: Pro praefatione alebo niekoľko poznámok k výskumu cirkevných dejín. In: Pohanstvo a kresťanstvo. Bratislava : Chronos, 2004, s. 9-13.
7. MATĚJEK, M. a kol.: Benediktini ve středověku. Třebíč : Amaprint - Kerndl, s.r.o., 2011.
8. PELIKAN, J.: The Christian Tradition : A History of the Development of Doctrine. Vol. 1. The emergence of the Catholic tradition (100-600). Chicago : University of Chicago Press, 1971.
9. PELIKAN, J.: The Christian Tradition : A History of the Development of Doctrine. Vol. 2. The spirit of Eastern Christendom (600-1700). Chicago : University of Chicago Press, 1978.
10. PELIKAN, J.: The Christian Tradition : A History of the Development of Doctrine. Vol. 3.The growth of medieval theology (600-1300). Chicago : University of Chicago Press, 1978.
10. Rehole a kláštory v stredoveku. Ed. R. Kožiak, V. Múcska. Bratislava : Chronos, 2002.
11. Rané křesťanství : Počátky a vývoj církve do roku 600. Ed. I. Hazlett. Brno : CDK, 2009.
12. ŘÍČAN, R.-MOLNÁR, A.: Dvanáct století církevních dějin. Praha : Kalich, 2008.
13. SUCHÁNEK, D.-DRŠKA, V.: Církevní dějiny : Antika a středověk. Praha : Grada, 2013.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 hod., z toho:
kombinované štúdium (S): 26 hod. (0/2);
samoštúdium (lektúra odbornej literatúry): 54 hod.;
príprava seminárnej práce: 30 hod.;
príprava prezentácie a obhajoby seminárnej práce: 40 hod.

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** PhDr. Rastislav Kožiak, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 15.11.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-his-217 | **Názov predmetu:** Základy archivistiky a archívna prax |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1., 3.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Podmienkou na absolvovanie predmetu je realizácia odbornej praxe v Štátnom archíve v Banskej Bystrici s váhou 50 % a absolvovanie záverečnej kolokviálnej skúšky s váhou 50%. Kredity sú pridelené len v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 - 94 %), B (93 - 87 %), C (86 - 80 %), D (79 - 73 %), E (72 - 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**a) priebežné hodnotenie:**
Absolvovanie odbornej praxe v Štátnom archíve v Banskej Bystrici v rozsahu 26 hodín, ktorej súčasťou je aj realizácia kontaktných vyučovacích hodín.
**b) záverečné hodnotenie:**
Na základe priebežného hodnotenia (50 %) a záverečnej kolokviálnej skúšky (50 %).

**Výsledky vzdelávania:**
Študent sa oboznámi s odbornými činnosťami štátneho archívu v oblasti predarchívnej starostlivosti, evidencie archívneho dedičstva, ochrany archívnych dokumentov, evidencie pečatí a pečatidiel, spracovávania a sprístupňovania archívnych fondov a zbierok. Naučí sa orientovať v odbornej archívnej terminológii, naučí sa základné odborné postupy pri spracovávaní archívnych fondov a zbierok, naučí sa identifikovať a popísať archívne dokumenty a historické mapy. Aplikuje svoje znalosti jazyka prameňa pri práci s historickým textom. Získa tiež celkový prehľad o všetkých štátnych archívov SR a o ich archívnych fondoch a zbierkach.

**Stručná osnova predmetu:**
Teoretická príprava: základné zákony v oblasti archívnictva a predarchívnej starostlivosti, stručná charakteristika odborných činností archívu a archivára, vymedzenie odborných pojmov, základné postupy pri ochrane archívnych dokumentov, evidencia pečatí a pečatidiel, metodika spracovávania a sprístupňovania archívnych dokumentov, tvorba archívnych pomôcok.
Praktická časť: aktívna účasť na spracovávaní a sprístupňovaní vytipovaných archívnych fondov a zbierok, tvorba podkladov k vypracovávaniu archívnych pomôcok.

**Odporúčaná literatúra:**
Príručka archivára. PF Servis spol. s r. o. 1999.

Slovníček archivní terminologie. (Zost.) František Roubík, Antonín Haas , Josef Kollmann, Zdeněk Fiala. Praha, 1953.
SULITKOVÁ L. et al.: Archivnictví a spisová služba Archivní teorie a metodika. Filozofická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyňe Ústí nad Labem, 2015.
Ochrana sprístupňovanie a využívanie archívnych dokumentov. Archívna správa MV SR: Bratislava, 1988.
Štátny archív v Banskej Bystrici. Sprievodca po archívnych fondoch I. Slovenská archívna správa: Bratislava, 1962.
Štátny archív v Banskej Bystrici. Sprievodca po archívnych fondoch II. Slovenská archívna správa: Bratislava, 1969.
Odborné časopisy: Slovenská archivistika, Sborník archivních prací, Archivní časopis

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
Slovenský jazyk.

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 30 hodín
samoštúdium: 115 hodín
aktualizácia informácií, práca s legislatívou: 3 hodiny
príprava a vyplňovanie tlačív a formulárov: 2 hodiny

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. Mgr. Imrich Nagy, PhD., PhDr. Monika Nagyová

**Dátum poslednej zmeny:** 28.11.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-his-216 | **Názov predmetu:** Základy múzejnej pedagogiky |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
- aktívna účasť na hodinách
- záverečný písomný test

Aktívna účasť na hodinách je predpokladom k možnosti písať záverečný písomný test, ktorého úspešnosť musí byť minimálne 65%. Študent má právo na jeden opravný termín.
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 - 94 %), B (93 - 87 %), C (86 - 80 %), D (79 - 73 %), E (72 - 65 %).

**b) záverečné hodnotenie:**
Záverečný písomný test - 100%.

**Výsledky vzdelávania:**
Študent:
1. si osvojí základné poznatky z muzeopedagogiky a jej disciplín,
2. dokáže kriticky analyzovať a komparovať možnosti a limity rôznych koncepcií, stratégií a metód muzeopedagogiky,
3. konštruktívne hodnotí a vyberá techniky práce múzejného pedagóga,
4. vie identifikovať relevantné problémy a špecifiká tematiky,
5. dokáže realizovať syntetizujúcu odbornú a metodickú, teoretickú a praktickú prípravu na prácu s viacerými kategóriami návštevníkov múzeí.

**Stručná osnova predmetu:**
Úvod do muzeopedagogiky. História muzeopedagogických úvah. Členenie a špecifiká múzejnej pedagogiky. Múzejná didaktika. Exkurzné vyučovanie a múzeá. Rozvoj múzejnej edukácie. Moderné muzeopedagogické snahy. Tvorivé dielne a výstavná činnosť. Informácia a muzeálna komunikácia. Muzeálne programy a komunikácia. Inštitucionalizácia svetových muzeopedagogických snáh. Múzeum ako inštitúcia celoživotného vzdelávania.

**Odporúčaná literatúra:**
BENEŠ, J.: Muzejní prezentace. Praha 1981.
BRABCOVÁ, A. (ed.): Brána muzea otevřená. Průvodce na cestě muzea k lidem a lidí do muzea. Náchod 2003.
JŮVA, V.: Dětské muzeum: Edukační fenomén pro 21. století. Brno 2004.

SOKOLOVÁ, K.: Galerijná pedagogika – stručný nárys jej vývoja, teórie a praxe. Banská Bystrica 2010.
WAIDACHER, F.: Príručka všeobecnej muzeológie. Bratislava 1999.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
celkovo: 150 hod., z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 30 hod.
príprava podkladových materiálov: 120 hod.

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PhDr. Marek Syrný, PhD., prof. PhDr. Peter Mičko, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 02.12.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

**INFORMAČNÝ LIST PREDMETU**

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-zan-01 | **Názov predmetu:** Základy naratológie |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2., 4.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie:
písomný test: 0-40 bodov
b) záverečné hodnotenie:
seminárna práca: 0-60 bodov
Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa nepridelia študentovi, ktorý za písomný test získa menej ako 25 bodov. Študent má možnosť absolvovať test v jednom opravnom termíne. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
Študent
1. použije poznatky nadobudnuté prostredníctvom prednášok a štúdiom odbornej literatúry,
2. je schopný porozumieť teoretickému diskurzu o fikčnom naratíve, rozumie podstate jeho konceptualizácie,
3. aplikuje na zvolené texty teoretické koncepty naratológie,
4. posúdi argumenty vybraných teoretických prístupov k fikčnému naratívu,
5. hodnotí prebiehajúcu diskusiu o prednostiach, limitoch i dôsledkoch jednotlivých konceptov, vytvorí seminárnu prácu na vybranú tému.

**Stručná osnova predmetu:**
Fikcia, fikčnosť, fikčný naratív. Fikčný text, fikčný svet, fikčný svet ako možný svet. Naratologické modely. Model naratívnych transformácií W. Schmida. Príbeh – udalosti (postupnosť, kontingencia, kauzalita) a existenty (postava, koncepcie postavy, typy postáv). Diskurz – reálny autor, implikovaný autor, reálny čitateľ, implikovaný čitateľ, rozprávač. Perspektivizácia rozprávania. Kompozícia rozprávania a perspektivizácia. Nevybrané elementy diania.

**Odporúčaná literatúra:**
1. COHNOVÁ, D.: Co dělá fikci fikcí. Praha : Academia, 2009.
2. DOLEŽEL, L.: Heterocosmica : Fikce a možné světy. Praha : Karolinum, 1998.
3. CHATMAN, S.: Příběh a diskurs. Brno : Host, 2008.
4. KUBÍČEK, T.: Vypravěč : Kategorie narativní analýzy. Brno : Host, 2007.

5. KUBÍČEK, T. – HRABAL, J. – BÍLEK, P. A.: Naratologie. Dauphin, 2014.
6. PIER, J.: Sémiotika narativu. Brno – Praha : Ústav pro českou literaturu AV ČR, 2006.
7. RICOEUR, P.: Čas a vyprávění II : Konfigurace ve fiktivním vyprávění. Praha : OIKOYMENH, 2002.
8. SCHMID, W.: Narativní transformace. Praha : Ústav pro českou literaturu AV ČR, 2004.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 hodín, z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod.
samoštúdium: 50 hod.
čítanie primárnej literatúry: 34 hod.
príprava seminárnej práce: 40 hod.

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. Ivan Jančovič, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 15.12.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

**INFORMAČNÝ LIST PREDMETU**

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-his-103 | **Názov predmetu:** Základy paleografie |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Seminár
**Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 26
**Metóda štúdia:** kombinovaná

**Počet kreditov:** 4

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 1.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Aktívna účasť na seminároch a všetkých častiach priebežného hodnotenia, spolu s hodnotou 0 - 50 bodov. Záverečná skúška (čítanie rukopisného prameňa) s hodnotou 0 - 50 bodov.
Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.

**a) priebežné hodnotenie:**
Aktívna účasť na seminároch (čítanie a transkripcia rukopisov) s ohodnotením 0 - 20 bodov.
Prepis dvoch rukopisných prameňov v priebehu semestra s ohodnotením 0 – 30 bodov.
**b) záverečné hodnotenie:**
Na základe priebežného hodnotenia a záverečnej skúšky.

**Výsledky vzdelávania:**
Po absolvovaní seminára je študent schopný čítať paleograficky menej náročné rukopisy z obdobia vrcholného a neskorého stredoveku, a raného novoveku. Nadobudnuté zručnosti študent aplikuje pri datovaní a interpretovaní archívnych needovaných prameňov, pričom dokáže porozumieť ich obsahu.

**Stručná osnova predmetu:**
Základy latinskej paleografie obdobia stredoveku a raného novoveku. Druhy písma z hľadiska periodizácie. Ligatúry a spôsoby skracovania slov. Čítanie archívnych prameňov s dôrazom na administratívne a súdne písomnosti. Transliterácia, transkripcia a edičné pravidlá. Preklad a interpretácia vybraných archívnych prameňov.

**Odporúčaná literatúra:**
HLEDÍKOVÁ, Zdeňka - KAŠPAR, Jaroslav - EBELOVÁ, Ivana: Paleografická čítanka. Textová část/Ukázky. Praha : Karolinum, 2008.
HÚŠČAVA, Alexander: Dejiny a vývoj nášho písma. Bratislava : Slovenská akadémia vied a umení, 1951.
LEHOTSKÁ, Darina: Transkripčné pravidlá, odborná terminológia a ukážky latinských textov. Bratislava : Univerzita Komenského, 1982.

MALINIAK, Pavol: K pôsobeniu Jána Kružiča na hrade Čabraď (nástup do funkcie, uzákonenie pôvodu a prvé kontakty s osmanskou stranou). In: Acta historica Neosoliensia. tom. 16, vol. 1-2, 2013, s. 205-223.
MALINIAK, Pavol: Svedecké výpovede obyvateľov Ľupčianskeho panstva ako prameň k dejinám regiónu v neskorom stredoveku. In: Krajina, história a tradície čipkárskych obcí Horehronia. Banská Bystrica : Ústav vedy a výskumu UMB, 2007, s. 197-209.
NOVÁK, Jozef et al.: Paleografická čítanka. Martin : Slovenská genealogicko-heraldická spoločnosť, 2001.
PÁTKOVÁ, Hana: Cvičení z pozdně středověké paleografie. Praha : Scriptorium, 2007.
ŠEDIVÝ, Juraj - PÁTKOVÁ, Hana (eds.): Vocabularium parvum scripturae latinae. Bratislava - Praha : Latin Palaeography Network - Central and Eastern Europe, 2008.
ŠŤOVÍČEK, Ivan et al.: Zásady vydávání novověkých historických pramenů z období od počátku 16. století do současnosti. Praha : Archivní správa MV ČR, 2002.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
Celková časová záťaž študenta: 120 hodín.
Kontaktné hodiny - kombinované štúdium (S): 26 hodín.
Čítanie a prepis prameňov počas priebežného hodnotenia: 34 hodín.
Príprava na záverečnú skúšku: 60 hodín.

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PhDr. Pavol Maliniak, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 06.12.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

**INFORMAČNÝ LIST PREDMETU**

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-svs-01 | **Názov predmetu:** Štylistika v škole |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:** Prednáška / Seminár
**Typ predmetu:** B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia 13 / 13
**Metóda štúdia:** prezenčná, kombinovaná

**Počet kreditov:** 5

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 2.

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
a) priebežné hodnotenie:
pravidelné praktické cvičenia (0 – 20 bodov), hodnotenie odborných diskusií (0 – 10 bodov),
b) záverečné hodnotenie:
projekt vybraného problému vo vyučovaní syntaxe a jeho prezentácia (0 – 70 bodov).
Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.

**Výsledky vzdelávania:**
Študent:
1. získa hlbšie poznatky zo štylistiky slovenského jazyka,
2. je schopný rozvíjať jazykové schopnosti a zručnosti pri štylistickej analýze vety, resp. textu,
3. vie účelne aplikovať získané teoretické poznatky zo štylistiky na vybranom učive zo slohovej zložky v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní,
4. dokáže hodnotiť vhodný výber praktických štylistických cvičení v edukačnom procese,
5. vytvorí a prezentuje projekt prípravy vyučovacej hodiny slohovej výchovy na vybranom učive v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní .

**Stručná osnova predmetu:**
Modelové štruktúry textu. Triedenie a hierarchia štýlových javov vo vyučovaní. Metódy a formy práce získavania štylistických vedomostí. Štylizačné cvičenia. Textové cvičenia. Cvičné slohové práce. Sloh ústnych a písaných jazykových prejavov. Hodnotenia a klasifikácia hovorených a písaných komunikátov. Didaktická charakteristika slohových postupov a útvarov.

**Odporúčaná literatúra:**
1. FINDRA, J.: Štylistika súčasnej slovenčiny .Martin : Osveta, 2013.
2. FINDRA, J.: Štylistika slovenčiny v cvičeniach. Martin : Osveta, 2005.
3. ČECHOVÁ, M. – KRČMOVÁ, M. – MINÁŘOVÁ, E.: Současná česká stylistika. Praha : Nakladatelství LN, 2008.
4. MISTRÍK, J.: Štylistika. Bratislava : SPN, 1997 (príp. niektoré staršie vyd.).
5. STYBLÍK, V. – ČECHOVÁ, M.: Mluvnická a slohová cvičení. Praha : Fortuna, 1994.
Strana: 2

6. PALENČÁROVÁ, J. – KESSELOVÁ, J. – KUPCOVÁ, J.: Učíme slovenčinu komunikačne a zážitkovo. Bratislava : SPN – Mladé letá, 2003.
7. LIPTÁKOVÁ, Ľ. A kol.: Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatúry pre primárne vzdelávanie. Prešov : Prešovská univerzita, 2011.68. BETÁKOVÁ, V.: Triedenie jazykových cvičení. Bratislava : SPN, 1976.
8. ČECHOVÁ, M.: Komunikační a slohová výchova. Praha : ISV, 1998.
9. BALLAY, J.: Hodiny slohu v 6. – 9. ročníku ZDŠ. Bratislava : SPN, 1991.
Slovenský jazyk : Učebnice, cvičebnice a zbierky úloh pre 5. – 9. ročník ZŠ a stredné školy.
Slovenský jazyk a literatúra škole : časopis pre otázky jazyka a literatúry.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
150 h, z toho:
prezenčné štúdium (P, S, K): 26 h
práca s odbornou literatúrou a prameňmi:34 h
príprava na hodnotenie praktických zručností:35 h
príprava na záverečné hodnotenie: 55 h

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(0) | FX(1) | n |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

**Vyučujúci:** doc. PaedDr. Julius Lomenčík, PhD.

**Dátum poslednej zmeny:** 09.12.2021

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-his-120 | **Názov predmetu:** Štátna skúška Diplomová práca s obhajobou |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:**
**Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia
**Metóda štúdia:** kombinovaná

**Počet kreditov:** 20

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 3., 4..

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
1. získať minimálne 100 kreditov, 2. vyhotoviť magisterskú prácu v termíne určenom v harmonograme aktuálneho akademického roka pre príslušný termín realizácie štátnej skúšky. Práca musí spĺňať parametre a požiadavky určené Smernicou č.12/2011 o záverečných, rigoróznych a habilitačných prácach na UMB v Banskej Bystrici. 3. v oponentskom konaní získať minimálne jeden odporúčajúci posudok, 4. úspešná obhajoba magisterskej práce.

**b) záverečné hodnotenie:**
Štátna skúška pozostáva z kolokviálnej obhajoby magisterskej práce. Komisia pre štátne skúšky komplexne hodnotí kvalitu záverečnej práce na základe posudkov a študentovu obhajobu práce. Obhajoba magisterskej práce je realizovaná formoukolokvia, otázky sú formulované v podobe širšie koncipovaného problému súvisiaceho s magisterskou prácou. Študent má pri obhajobe práce preukázať komplexnosť vedomostí a kompetencií získaných štúdiom, schopnosť tvorivo myslieť a riešiť konkrétne problémy teórie a praxe študijného odboru. Podmienky získania hodnotenia A až E: hodnotí sa úroveň spracovania magisterskej práce podľa hodnotiacich kritérií a schopnosti študenta obhájiť výsledky svojho výskumu. Kritéria hodnotenia magisterskej práce: aktuálnosť riešenej témy, voľba cieľa a logický rámec práce, naplnenie stanoveného cieľa a jeho výsledok, proporcionalita zvolenej štruktúry a celková kompozícia práce, úroveň zvládnutia problematiky (heuristika), znalosť a zvládnutie postupov, techník a metód práce v odbore, miera pôvodnosti, originalita a celková úroveň spracovania práce, celkové výsledky práce a možnosť jej využitia v praxi.

**Výsledky vzdelávania:**
Absolvovaním štátnej skúšky s obhajobou magisterskej práce študent: 1. nadobudne • poznatky z riešenej problematiky magisterskej práce, • skúsenosti pri využívaní postupov, techník a metód práce v odbore, 2. je schopný • získavať teoretické a praktické poznatky a používať ich, • zhromažďovať, interpretovať, spracovať informačné zdroje a prezentovať vedomosti o problematike, teórii a odbornej terminológii, • porozumieť základným kontextom riešeného problému, formulovať predbežné hypotéza a závery, overovať výsledky výskumu a zhodnotiť prínos svojho výskumu, 3. využívať • relevantné odborné zdroje a identifikovať významné myšlienky v kontexte riešenej problematiky, • teoretické poznatky z riešenej problematiky v praktických diagnostických a odborných aplikáciách, • získané vedomosti z odboru pri

vysvetľovaní riešeného problému v pragmatických súvislostiach, • zásady bibliografickej a citačnej normy, 4. dokáže • analyzovať riešenú tému v logickej štruktúre a zostaviť odôvodnenú osnovu, • koncipovať a overovať postupy a využívať techniky a metódy práce v odbore pri riešení problému, tieto overovať a skúsenosti interpretovať, • logicky a kriticky narábať s teoretickým zázemím riešenej problematiky v kontextovom poznaní a využiť ich v odbornej komunikácii pri argumentácii a obhajobe vlastného pohľadu na riešenú problematiku, • tvorivo pracovať v študijnom odbore, v ktorom absolvoval študijný program, 5. vytvorí • konzistentný odborný text, ktorý obsahuje tvorivé spracovanie relevantných odborných zdrojov, originálne vlastné myšlienky a úsudky, zohľadňujúce príslušné spoločenské, vedecké a etické problémy, a návrh riešenia spracovávanej problematiky.

**Stručná osnova predmetu:**

1. vyhotovenie rešerše k téme magisterskej práce, 2. vyhotovenie rešerše archívnych fondov, 3. zhodnotenie relevantnosti pramennej základne, 4. kritická analýza a interpretácia faktov minulosti, 5. absolvovanie stanovených konzultácií, 6. vyhotovenie prvej verzie magisterskej práce, 7. vyhotovenie druhej verzie magisterskej práce.

**Odporúčaná literatúra:**

KAHN, N. B.: Jak efektivně studovat a pracovat s informacemi. Praha, 2001.
KATUŠČÁK, D.: Ako písať vysokoškolské a kvalifikačné práce. Bratislava, 1998.
MEŠKO, D. – KATUŠČÁK, D.: Akademická príručka. 2. dopl. vydanie. Martin 2005.
KIMLIČKA, Š.: Ako citovať a vytvárať zoznamy bibliografických odkazov podľa noriem ISO 690 pre „klasické“ a elektronické zdroje. Bratislava, 2002.
Smernica č.12/2011 o záverečných, rigoróznych a habilitačných prácach na UMB v Banskej Bystrici.
Ďalšia literatúra podľa zamerania magisterskej práce a odporúčania vedúceho práce.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**

slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**

Časová záťaž študenta 600 hodín, z toho:
Konzultácie: 40 hodín
Samoštúdium: 280 hodín
Spracovanie magisterskej práce a príprava obhajoby: 280 hodín

**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 19

| A | B | C | D | E | FX(1) |
|---|---|---|---|---|---|
| 42.11 | 10.53 | 21.05 | 21.05 | 5.26 | 0.0 |

**Vyučujúci:**

**Dátum poslednej zmeny:** 04.02.2016

**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD.

## INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

**Vysoká škola:** Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

**Fakulta:** Filozofická fakulta

| **Kód predmetu:** 2d-ssdp-11 | **Názov predmetu:** Štátna skúška Diplomová práca s obhajobou |
|---|---|

**Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:**
**Forma výučby:**
**Typ predmetu:** A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový)
**Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** za obdobie štúdia
**Metóda štúdia:** kombinovaná

**Počet kreditov:** 20

**Odporúčaný semester/trimester štúdia:** 3., 4..

**Stupeň štúdia:** II.

**Podmieňujúce predmety:**

**Podmienky na absolvovanie predmetu:**
Odovzdanie magisterskej práce v termíne určenom v harmonograme aktuálneho akademického roka pre príslušný termín realizácie štátnej skúšky. Práca musí spĺňať parametre a požiadavky určené Smernicou č.12/2011 o záverečných, rigoróznych a habilitačných prácach na UMB v Banskej Bystrici.
Záverečné hodnotenie:
Štátna skúška pozostáva z kolokviálnej obhajoby magisterskej práce (tematicky orientovanej na problematiku slovenského jazyka a literatúry).
Komisia pre štátne skúšky komplexne hodnotí kvalitu magisterskej práce na základe posudkov a študentovu obhajobu práce. Obhajoba je realizovaná formou kolokvia, otázky sú formulované v podobe širšie koncipovaného problému súvisiaceho s magisterskou prácou. Študent má pri obhajobe práce preukázať komplexnosť vedomostí a kompetencií získaných štúdiom, schopnosť tvorivo myslieť a riešiť konkrétne problémy teórie a praxe študijného odboru
Podmienky získania hodnotenia A až E: hodnotí sa úroveň spracovania magisterskej práce podľa hodnotiacich kritérií a spôsobilosti študenta argumentovať a metodicky uplatňovať nadobudnuté poznatky z odboru v pragmatických súvislostiach.
Kritéria hodnotenia práce: formulácia cieľa a logický rámec práce, naplnenie stanoveného cieľa, proporcionalita zvolenej štruktúry a celková kompozícia práce, znalosť a zvládnutie postupov, techník a metód práce v odbore, miera pôvodnosti a celková úroveň spracovania práce.

**Výsledky vzdelávania:**
Absolvovaním štátnej skúšky s obhajobou magisterskej práce študent:
1. nadobudne
- orientáciu v problematike riešenej v rámci magisterskej práce,
- skúsenosti pri využívaní postupov, techník a metód práce v odbore,
2. je schopný
- získavať teoretické a praktické poznatky a používať ich,
- zhromažďovať, interpretovať, spracovať informačné zdroje a prezentovať vedomosti o problematike, teórii a odbornej terminológii,
- porozumieť základným kontextom riešeného problému, formulovať predbežné závery

overovania výskumného problému, resp. odporúčania pre prax,
3. využíva
- relevantné odborné zdroje a identifikuje významné myšlienky v kontexte riešenej problematiky,
- teoretické poznatky z riešenej problematiky v odborných
aplikáciách,
- získané vedomosti z odboru pri vysvetľovaní riešeného problému,
- princípy bibliografických a citačných noriem,
4. dokáže
- analyzovať riešenú tému v logickej štruktúre a zostaviť odôvodnenú osnovu,
- koncipovať a overovať postupy a využívať techniky a metódy práce v odbore pri riešení problému, tieto overovať a skúsenosti interpretovať,
- logicky a kriticky narábať s teoretickým zázemím riešenej problematiky v kontextovom poznaní a využiť ich v odbornej komunikácii pri argumentácii a obhajobe vlastného pohľadu na riešenú problematiku,
- tvorivo pracovať v študijnom odbore, v ktorom absolvoval študijný program,
5. vytvorí
- konzistentný odborný text, ktorý obsahuje tvorivé spracovanie relevantných odborných zdrojov, originálne vlastné myšlienky a úsudky, zohľadňujúce príslušné spoločenské, vedecké a etické problémy.

**Stručná osnova predmetu:**
Odborné poznanie riešenej problematiky v magisterskej práci, chápanie súvislostí v kontexte odboru a interdisciplinárnych korelácií. Demonštrácia teoretických a praktických poznatkov, zostavovanie a obhajovanie argumentácie, riešenie problémov v študijnom odbore. Integrácia poznania
jednotlivých disciplín absolvovaných v magisterskom štúdiu. Odborná komunikácia a argumentácia. Práca s literatúrou. Bibliografické a citačné normy.

**Odporúčaná literatúra:**
KAHN, N. B.: Jak efektivně studovat a pracovat s informacemi. Praha, 2001.
KATUŠČÁK, D.: Ako písať vysokoškolské a kvalifikačné práce. Bratislava, 1998.
MEŠKO, D. – KATUŠČÁK, D.: Akademická príručka. 2. dopl. vydanie. Martin 2005.
KIMLIČKA, Š.: Ako citovať a vytvárať zoznamy bibliografických odkazov podľa noriem ISO 690 pre „klasické“ a elektronické zdroje. Bratislava, 2002.
Smernica č.12/2011 o záverečných, rigoróznych a habilitačných prácach na UMB v Banskej Bystrici.
Ďalšia literatúra podľa zamerania magisterskej práce.

**Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:**
slovenský

**Poznámky - časová záťaž študenta**
600 hodín, z toho:
Konzultácie: 40 hodín
Samoštúdium: 280 hodín
Spracovanie bakalárskej práce a jej obhajoba: 280 hodín

**Hodnotenie predmetov**
Nový predmet

| A | B | C | D | E | FX(1) |
|---|---|---|---|---|---|
| 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 |

| |
|---|
| **Vyučujúci:** |
| **Dátum poslednej zmeny:** 10.12.2021 |
| **Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigeľ, PhD. |